

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΧΟΛΗ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ: ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ: Σώματα Επιθεώρησης
και Ελέγχου

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Μαρία – Ηλιάνα Πραβίτα

Κωνσταντίνα Ροκάκη

1342201200256

Αθήνα, 2017

Στη μητέρα μου, Ελευθερία

Περιεχόμενα

Ευρετήριο Πινάκων.....	2
Πίνακας Συντμήσεων.....	4
Περίληψη.....	6
Εισαγωγικά.....	7

Κεφάλαιο 1^ο

ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΝΝΟΙΩΝ ΚΑΙ ΜΟΡΦΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

1.Εισαγωγικά.....	9
1.1 Διαφθορά.....	9
1.2 Κακοδιοίκηση.....	10
2.Έλεγχος.....	12
2.1 Κοινοβουλευτικός Έλεγχος.....	12
2.2 Δικαστικός Έλεγχος.....	13
2.3 Διοικητικός Έλεγχος.....	15
2.4 Ενδιάμεσος Έλεγχος.....	16

Κεφάλαιο 2^ο

ΣΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

1.Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης.....	17
2.Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης	
2.1 Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας.....	21
2.2 Υπηρεσία Ελέγχου Δαπανών Υγείας Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης.....	23
3.Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	
3.1 Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης.....	24
3.2 Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης.....	29
4.Υπουργείο Οικονομικών	
4.1 Ειδική Γραμματεία Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος.....	30
5.Υπουργείο Υγείας	
5.1 Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας.....	34
6.Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	
6.1 Σώμα Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλίων.....	36

7.Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	
7.1 Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών.....	40
7.2 Σώμα Επιθεωρητών Δημόσιων Έργων.....	44
8. Σύγκριση και Αξιολόγηση Σωμάτων Επιθεώρησης.....	46

Κεφάλαιο 3^ο

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

1. Συνήγορος του Πολίτη.....	58
2. Εθνικός Συντονιστής.....	60
3. Γενική Γραμματεία κατά της Διαφθοράς.....	64
4.Αξιολόγηση.....	67
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	70
Βιβλιογραφία.....	74

Ευρετήριο Πινάκων

Πίνακας: 2.1 Το Έργο του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.

Πίνακας: 2.2 Έναυσμα Ελέγχου του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.

Πίνακας: 2.3 Αφορμή Ελέγχου του Υ.Π.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α.

Πίνακας Συντμήσεων

ΓΕΓΚΑΔ: Γενική Γραμματεία κατά της Διαφθοράς
ΓΓΚΑ: Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων
ΓΕΔΔ: Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης
ΔΕΕ: Διευθύνσεις Επιθεώρησης Εργασίας
ΕΔΕ: Ένορκη Διοικητική Εξέταση
ΕΛΑΣ: Ελληνική Αστυνομία
ΕΟΠΥΥ: Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας
επ.: επόμενα
ΕΣ: Ελεγκτικό Συνέδριο
ΕΣΥ: Εθνικό Σύστημα Υγείας
ΕΥΠ: Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών
ΚΕΠΕΚ: Κέντρα Πρόληψης Επαγγελματικού Κινδύνου
ΚΕΠΠ: Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος
ΚΠΔ: Κώδικας Ποινικής Δικονομίας
ΚτΒ: Κανονισμός της Βουλής
ΚΥΑ: Κοινή Υπουργική Απόφαση
ν.: νόμος
ΝΠΔΔ: Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου
ΝΠΙΔ: Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου
π.δ.: Προεδρικό Διάταγμα
παρ.: παράγραφος
Ολ.: Ολομέλεια
ΟΤΑ: Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΠΚ: Ποινικός Κώδικας
ΣΕΔΕ: Σώμα Επιθεώρησης Δημοσίων Έργων
ΣΔΟΕ: Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος
ΣΕΠΕ: Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας
ΣΕΕΔΔ: Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης
ΣΕΕΚΚ: Σώμα Επιθεώρησης Καταστημάτων Κράτησης
ΣΕΕΥΜΕ: Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών
ΣΕΠΔΕΜ: Σώμα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων
ΣΕΥΥΠ: Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας
ΣΟΕΕ: Συντονιστικό Όργανο Επιθεώρησης και Ελέγχου
ΣτΕ: Συμβούλιο της Επικρατείας
ΣτΠ: Συνήγορος του Πολίτη

ΣΥΓΑΠΕΖ: Συντονιστικό Γραφείο Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών
Ζημιών
ΤΕΕ: Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας
ΥΑ: Υπουργική Απόφαση
ΥΚ: Υπαλληλικός Κώδικας
ΥΔΜΗΔ: Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής
Διακυβέρνησης
ΥΠΕΕ: Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων
ΥΠΕΔΥΦΚΑ: Υπηρεσία Ελέγχου Δαπανών Υγείας Φορέων Κοινωνικής
Ασφάλισης
ΥΠΕΧΩΔΕ: Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων
ΦΕΚ: Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης

Περίληψη

Στην Ελλάδα ο έλεγχος της δημόσιας διοίκησης πραγματοποιείται από πληθώρα σωμάτων με αποτέλεσμα πολλές φορές να τίθενται ερωτηματικά για την αποτελεσματικότητα του ελέγχου αλλά και πιο σύνθετα θέματα που σχετίζονται με την ποιότητα των δημόσιων υπηρεσιών ή περιπτώσεις κακοδιοίκησης και διαφθοράς.

Στην παρούσα εργασία εξετάζονται οι αρμοδιότητες και οι ετήσιες εκθέσεις των εξής Ελεγκτικών Σωμάτων και Υπηρεσιών: Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας, Υπηρεσία Ελέγχου Δαπανών Υγείας Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, Σώμα Επιθεωρητών – Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης, Ειδική Γραμματεία Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος, Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας, Σώμα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων, Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών του Υπουργείου Μεταφορών & Επικοινωνιών, Σώμα Επιθεωρητών Δημόσιων Έργων.

Στη συνέχεια περιγράφεται ο ρόλος του Συνηγόρου του Πολίτη, του Εθνικού Συντονιστή και της Γενικής Γραμματείας κατά της Διαφθοράς.

Καθώς αξιολογούνται, παρουσιάζονται αδυναμίες οι οποίες προκύπτουν από την ύπαρξη πλήθους Ελεγκτικών Σωμάτων με αποτέλεσμα στο τελευταίο μέρος της εργασίας να διατυπώνεται μια ενδεχόμενη λύση με την σύσταση μιας ανεξάρτητης αρχή, την Αρχή Επιθεώρησης-Ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης.

Λέξεις Κλειδιά: Εσωτερικός Έλεγχος, Δημόσια Διοίκηση, Σώματα Ελέγχου και Επιθεώρησης, Κακοδιοίκηση και Διαφθορά.

Εισαγωγή

Η ελληνική δημόσια διοίκηση περιλαμβάνει πληθώρα σωμάτων ελέγχου που έχουν ως στόχο τον εσωτερικό διοικητικό έλεγχο της διοίκησης για τον εντοπισμό περιπτώσεων παρανομίας, κακοδιοίκησης και διαφθοράς. Έχουν γίνει πολλές προσπάθειες μέσω μεταρρυθμίσεων για την εξάλειψη τέτοιων φαινομένων. Η συντριπτική μερίδα της κοινής γνώμης εκφράζει την άποψη ότι η Δημόσια Διοίκηση είναι ο μεγάλος ασθενής. Η άποψη αυτή στηρίζεται κυρίως στο γεγονός ότι οι ρυθμοί λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της εποχής μας και των πολιτών.

Για την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης και της διαφθοράς η ελληνική δημόσια διοίκηση έχει συστήσει πληθώρα ελεγκτικών σωμάτων και ανεξάρτητων αρχών που έχουν ως στόχο τον προληπτικό και κατασταλτικό έλεγχο της διοίκησης παράλληλα με την αποτελεσματική λειτουργία της δικαιοσύνης. Κάθε ένα από αυτά τα σώματα έχει διαφορετικό πεδίο ελέγχου και αρμοδιοτήτων με συνέπεια σε κάθε Υπουργείο να έχει συσταθεί τουλάχιστον ένα Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου.

Η εργασία αυτή έχει ως στόχο να καταγράψει τα κυριότερα Σώματα και Υπηρεσίες Επιθεώρησης και Ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης. Επιπλέον, γίνεται αναφορά στην ανεξάρτητη αρχή, Συνήγορο του Πολίτη, που έχει διαμεσολαβητικό ρόλο, τον Εθνικό Συντονιστή και την Γενική Γραμματεία κατά της Διαφθοράς.

Επομένως, το ζήτημα που πραγματεύεται η εργασία αυτή είναι η καταγραφή και σωμάτων που ασκούν αρμοδιότητες ελέγχου και επιθεώρησης σε φορείς της δημόσιας διοίκησης ώστε να εντοπισθούν τυχόν επικαλύψεις στις αρμοδιότητες και κατά πόσο ένα τόσο πολυπληθές πεδίο Σωμάτων Ελέγχου συντονίζεται. Εντέλει, από την ανωτέρω έρευνα διατυπώνονται συμπεράσματα σχετικά με το πώς θα μπορούσαν να συμπτυχθούν σε μια Αρχή και τις τυχόν δυνατότητες βελτίωσης προς την κατεύθυνση της αποτελεσματικότητας,

αποδοτικότητας και ποιοτικής αναβάθμισης του ελέγχου με την πιθανή συμβολή του Συνηγόρου του Πολίτη.

Στο 1^ο Κεφάλαιο, ορίζονται οι έννοιες κακοδιοίκηση και διαφθορά με σκοπό να αναδειχθούν τα προβλήματα που ανακύπτουν στη δημόσια διοίκηση και πόσο απαραίτητος είναι ο έλεγχος των οργάνων του δημόσιου τομέα. Στη συνέχεια του Κεφαλαίου παρουσιάζονται οι μορφές ελέγχου με αναφορά στα βασικά χαρακτηριστικά τους.

Το 2^ο Κεφάλαιο, έχει ως θέμα τα Ελεγκτικά Σώματα και Διάφορες Υπηρεσίες. Έχουν επιλεγθεί τα κυριότερα, για το καθένα από τα οποία παρατίθεται το θεσμικό πλαίσιο, παρουσιάζονται χρήσιμοι πίνακες ώστε να γίνει ενημέρωση για τα σημαντικά στοιχεία που διέπουν την λειτουργία τους. Στο τέλος του Κεφαλαίου αυτά αξιολογούνται και συγκρίνονται με σκοπό να παρουσιαστεί σε ποιο σημείο συγκλίνουν οι αρμοδιότητες τους.

Στο 3^ο Κεφάλαιο, γίνεται αναφορά στη συμβολή της διαδικασίας ελέγχου του Συνηγόρου του Πολίτη, του Εθνικού Συντονιστή και της Γενικής Γραμματείας κατά της Διαφθοράς. Στο τέλος της ενότητας αξιολογούνται οι δυνατότητές τους, δηλαδή τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα.

Στο 4^ο Κεφάλαιο που είναι και το τελευταίο, αποτυπώνονται τα βασικά συμπεράσματα που έχουν προκύψει από τις αξιολογήσεις των Κεφαλαίων 2 και 3 ώστε στο τελευταίο τμήμα να αναδειχθούν οι πιθανές λύσεις – προτάσεις.

Οι μέθοδοι που ακολουθήθηκαν για τη συγγραφή της εργασίας είναι κατά κύριο λόγο θεωρητική έρευνα και μελέτη των ετήσιων εκθέσεων των σωμάτων επιθεώρησης και ελέγχου, καθώς και του νομοθετικού πλαισίου και της διοικητικής πρακτικής. Η συλλογή πληροφοριών βασίστηκε σε άρθρα, βιβλία, στη νομοθεσία και στις ετήσιες εκθέσεις.

Κεφάλαιο 1ο

ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΝΝΟΙΩΝ ΚΑΙ ΜΟΡΦΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο έλεγχος της δημόσιας διοίκησης αποτελεί βασικό συστατικό στοιχείο για την εύρυθμη λειτουργία της. Ωστόσο δεν είναι λίγες οι φορές που οι ελεγκτικοί μηχανισμοί χαρακτηρίζονται ανεπαρκείς και αδρανείς με συνέπεια να υιοθετούνται αναποτελεσματικές διαδικασίες.¹ Στην βιβλιογραφία υπάρχει η άποψη ότι η δημόσια διοίκηση είναι ο <<μεγάλος ασθενής>> λόγω της εμφάνισης φαινομένων κακοδιοίκησης και διαφθοράς.

1.1 Διαφθορά

Η διαφθορά είναι ένα φαινόμενο σύνθετο, πολύπλοκο και διαχρονικό, ένα φαινόμενο που πλήττει τους δημοκρατικούς θεσμούς, την οικονομική, κοινωνική και πολιτική ζωή αναπτυγμένων και αναπτυσσόμενων κρατών. Είναι ένα φαινόμενο που ειδικά σήμερα, λόγω του διευρυμένου πλαισίου της παγκοσμιοποίησης, δεν σταματά στα σύνορα της κάθε χώρας. Για τον λόγο αυτό έχει αναγνωρισθεί από τη Διεθνή Κοινότητα ως παγκόσμιο πρόβλημα. Η αποτυχημένη αντιμετώπιση των εθνικών νομοθεσιών για να καταπολεμήσουν ή να περιορίσουν την διαφθορά οδήγησε την Ευρωπαϊκή Ένωση και Διεθνείς Φορείς να προχωρήσουν στη νομική θωράκιση της Διεθνούς Κοινότητας και την από κοινού διαμόρφωση και ανάπτυξη της στρατηγικής αντιμετώπισής του.

Ο ορισμός της διαφθοράς προκαλεί σύγχυση καθώς δεν υπάρχει ένας γενικά αποδεκτός όρος διεθνώς. Αυτό το φαινόμενο στιγματίζει τη λειτουργία της πολιτείας από παλαιωτάτους χρόνους. Περιγράφει ένα ευρύ φάσμα συμπεριφορών που γίνεται αντιληπτό διαφορετικά σε διάφορες κοινωνίες και εποχές και επηρεάζεται από την κουλτούρα, τα ήθη, τα έθιμα και τον πολιτισμό κάθε κοινωνίας. Στη διαφθορά εντάσσονται όλες εκείνες οι συμπεριφορές που σύμφωνα με τον ορισμό του μη Κυβερνητικού Οργανισμού << Διεθνής Διαφάνεια>> χαρακτηρίζονται ως μορφές κατάχρησης της δημόσιας εξουσίας για

¹ Σπανού Κ. : Το Πρόβλημα της δημόσιας διοίκησης: Μια πρώτη προσέγγιση. Εκδ. IOBE, Αθήνα 1996, σελ: 57

ιδιωτικό όφελος είτε στο δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα. Αφορά επιλογές που σκοπό έχουν την εξυπηρέτηση ιδιοτελών συμφερόντων ατόμων ή ομάδων εκτός θεσμοθετημένου και νομιμοποιημένου κοινωνικού πλαισίου.²

1.2 Κακοδιοίκηση

Κακοδιοίκηση είναι η τέλεση πράξης η οποία δεν εμπίπτει στους όρους της αρχής της χρηστής διοικήσεως. Με άλλα λόγια τα κρατικά όργανα κωλυσιεργούν ή δεν εκτελούν τα υπηρεσιακά τους καθήκοντα με αποτέλεσμα η χαμηλή ποιότητα παροχής υπηρεσιών να έχει αρνητικές επιπτώσεις στο δημόσιο και στους πολίτες.³

Η κακοδιοίκηση δεν ταυτίζεται πάντα με την παράβαση της αρχής της νομιμότητας ενώ η παρανομία εμπεριέχει στοιχεία κακοδιοίκησης. Στην Ετήσια Έκθεση του Ευρωπαϊκού Διαμεσολαβητή για το έτος 2012 διατυπώνεται η άποψη ότι <<η διαπίστωση κρούσματος κακοδιοίκησης δεν συνεπάγεται αυτομάτως την δικαστική αποκατάσταση της παρανόμως τελεσθείσας πράξης>>.

Πολύ εύστοχα παρατηρείται ότι η κακοδιοίκηση δεν είναι αυτόματα παρανομία αλλά διοικητική παθογένεια. Ο όρος «κακοδιοίκηση» επιχειρεί να συμπεριλάβει και να αποδώσει όλες εκείνες τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Διοίκηση μπορεί να ενεργεί μεν νόμιμα ή στα όρια της νομιμότητας αλλά αποτυγχάνει να επιτύχει τους στόχους της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας.

Υπάρχουν μερικοί γενικοί παράγοντες που λειτουργούν υπέρ της διαφθοράς και της κακοδιοίκησης, όπως:

α) ο περιορισμένος αριθμός κατάλληλων μηχανισμών για τον ακριβή έλεγχο της διοίκησης, που συνήθως είναι η απουσία δημόσιων κανονιστικών υπηρεσιών, αόριστες ή επάλληλες αρμοδιότητες, γραφειοκρατικά εμπόδια, χαμηλής ποιότητας μηχανισμοί και ακόμη κανόνες που θεσπίσθηκαν χωρίς να μελετηθούν τα τρωτά σημεία της διοίκησης επιτρέποντας διεφθαρμένη συμπεριφορά,

² Βενετσανοπούλου Γ. Μ. : Κακοδιοίκηση και Διαφθορά στη Δημόσια Διοίκηση. Ελεγκτικοί Μηχανισμοί. Εκδ Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2014, σελ: 15

³ Βενετσανοπούλου Γ. Μ. : Κακοδιοίκηση και Διαφθορά στη Δημόσια Διοίκηση. Ελεγκτικοί Μηχανισμοί. Εκδ Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2014, σελ: 13

β) η χωρίς όρια εξουσία που παρέχεται στους αρμόδιους για να αποφασίζουν, την οποία ασκούν χωρίς διάκριση και λογικούς περιορισμούς με μόνη την επίκληση της πολιτικής βούλησης,

γ) η έλλειψη διαφανών διαδικασιών η οποία συνεπάγεται απουσία κανόνων ή μη εφαρμογή αυτών, ώστε οι πολίτες και οι Μ.Κ.Ο. να μην μπορούν να αποκτήσουν πληροφορίες για να τις χρησιμοποιήσουν για τον έλεγχο της δημόσιας δράσης και της κακοδιοίκησης,

δ) οι ανύπαρκτες διαδικασίες προληπτικού ελέγχου με αποτέλεσμα η προσοχή να επικεντρώνεται στον κατασταλτικό έλεγχο,

ε) οι καθυστερήσεις στην απονομή της δικαιοσύνης και η εν πολλοίς ανεπάρκεια των Δικαστηρίων να επιβάλουν το νόμο, κυρίως σε υποθέσεις που αφορούν οικονομικές απάτες, όπου πολλοί διαφεύγουν δια της παραγραφής των αδικημάτων, όπως και η σε μεγάλο βαθμό πειθαρχική ατιμωρησία των δημοσίων υπαλλήλων, που έχει δημιουργήσει στους παρανομούντες αίσθημα ασυδοσίας.⁴

Η καταπολέμηση της διαφθοράς⁵ και της κακοδιοίκησης δεν είναι απλή υπόθεση. Για την αποτελεσματικότερη λύση αυτών των φαινομένων πρέπει να τεθούν στα ενδεδειγμένα μέτρα δυο βασικοί στόχοι, δηλαδή η πρόληψη και η καταστολή. Η πρόληψη αφορά μέτρα που αποσκοπούν στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών, στην απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών, στη μείωση της γραφειοκρατίας και στη διαφάνεια της δράσης των κρατικών οργάνων με την παράλληλη και αξιοκρατική επιλογή του προσωπικού. Η καταστολή αφορά την αποτελεσματικότητα των ελεγκτικών, διωκτικών και κατασταλτικών μηχανισμών.

Η κακοδιοίκηση και η διαφθορά όπως έχει συνειδητοποιηθεί από τη διεθνή κοινότητα μπορούν να καταπολεμηθούν μόνο στο πλαίσιο ενός ενιαίου πλαισίου δράσης, του οποίου ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και η παρακολούθηση αποτελούν ευθύνη του κράτους. Για την επίτευξη του

⁴ Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων 2014, σελ: 7-8

⁵ Υπάρχουν διεθνείς συμβάσεις που θέτουν την αντιμετώπιση της διαφθοράς ως κύριο αντικείμενό τους. Η Ελλάδα έχει κυρώσει τρεις βασικές.

- του ΟΟΣΑ για την καταπολέμηση του χρηματισμού αλλοδαπών αξιωματούχων του Δημοσίου,
- τη σύμβαση ποινικού δικαίου του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη διαφθορά
- τη σύμβαση του ΟΗΕ κατά της διαφθοράς.

σκοπού της πατάξεως της διαφθοράς τα κράτη και η Ελλάδα έχουν συνάψει διάφορες διεθνείς συμβάσεις.⁶

2. Έλεγχος

Ως έλεγχο εννοούμε μια μεθοδολογικά τυποποιημένη, προγραμματισμένη, και τεκμηριωμένη διαδικασία, η οποία συνίσταται στην παρακολούθηση των δραστηριοτήτων και λειτουργιών μιας υπηρεσίας ή οργανισμού. Με αυτόν τον τρόπο διαπιστώνονται προβληματικές καταστάσεις, εξετάζεται η τήρηση ή μη των νόμων, των κατευθύνσεων, των εντολών και των οδηγιών, που διέπουν τη λειτουργία τους, παρακολουθείται η αποτελεσματικότητα των ενεργειών, η απόδοση των διαδικασιών και η εφαρμογή των προγραμμάτων, των στρατηγικών και των πολιτικών της ελεγχόμενης υπηρεσίας ή οργανισμού. Σκοπός του ελέγχου είναι η έγκαιρη διαπίστωση προβλημάτων, προτού αυτά διογκωθούν με αποτέλεσμα την εφαρμογή διορθωτικών κινήσεων. Στόχος του ελέγχου είναι η συμμόρφωση της διοίκησης. Παρέχοντας με την μορφή προτάσεων, βοήθειας και συμβουλών προς τον ελεγχόμενο φορέα /υπηρεσία και σε αυτούς που έχουν την ευθύνη. Η λήψη των απαραίτητων αποφάσεων θα οδηγήσει στη λύση των προβλημάτων και την εξάλειψη των φαινομένων παραβατικότητας που πιθανώς εντοπίστηκαν.⁷

Μορφές Ελέγχου

2.1 Κοινοβουλευτικός Έλεγχος

Σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ. 1 ο κοινοβουλευτικός έλεγχος ασκείται από τη Βουλή σε Ολομέλεια δύο τουλάχιστον φορές την εβδομάδα. Επίσης αυτός ο έλεγχος μπορεί να ασκείται και από το Τμήμα διακοπής των εργασιών της Βουλής (σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 29 του Κ.τ.Β.) και τις διαρκείς επιτροπές της συνόδου, σύμφωνα με τα άρθρα 128B και επόμενα.

⁶ Ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης & η Προστασία του Περιβάλλοντος. Εισήγηση στην Ημερίδα του Συλλόγου Προστασίας Περιβάλλοντος Αττικής «Η Προστασία», σελ: 4

⁷ Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης - ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. Ε.Π. ΠΟΛΙΤΕΙΑ : Εγχειρίδιο Έλεγχου. Για Τα Ελεγκτικά Σώματα & Τις Υπηρεσίες Επιθεώρησης και Έλεγχου. Αθήνα, Δεκέμβριος 2007, σελ: 8

Τα μέσα κοινοβουλευτικού ελέγχου, εκτός από την πρόταση δυσπιστίας, που ρυθμίζεται από το άρθρο 142, είναι: α) οι αναφορές⁸ β) οι ερωτήσεις⁹ γ) οι επίκαιρες ερωτήσεις¹⁰ δ) οι αιτήσεις κατάθεσης εγγράφων¹¹ ε) οι επερωτήσεις¹² στ) οι επίκαιρες επερωτήσεις¹³ και ζ) η σύσταση εξεταστικών επιτροπών.

Η αρμόδια υπηρεσία της Βουλής καταχωρεί τα έγγραφα με τα οποία ασκούνται τα μέσα κοινοβουλευτικού ελέγχου με τη χρονολογική σειρά κατάθεσης. Τα έγγραφα πρέπει να αναφέρουν τον Υπουργό στον οποίο απευθύνονται.¹⁴ Η Βουλή έχει τη δυνατότητα να συστήνει εξεταστική επιτροπή με σκοπό την τεκμηριωμένη σε βάθος εξέταση κάποιου θέματος ή κάποιου επείγοντος ζητήματος.

2.2 Δικαστικός Έλεγχος

Ο Δικαστικός Έλεγχος της δημόσιας διοίκησης αποσκοπεί στην προστασία του διοικουμένου έναντι της Δημόσιας Διοίκησης και περιλαμβάνεται στη γενικότερη δικαστική προστασία. Στο Σύνταγμα στο

⁸ Πρόκειται για παράπονα πολιτών τα οποία καταθέτουν εγγράφως στον Πρόεδρο της Βουλής. Παρουσιάζονται κάποιες φορές από Βουλευτές. Ο Υπουργός είναι υποχρεωμένος, εντός είκοσι πέντε ημερών, να απαντήσει στην αναφορά.

⁹ Για οποιαδήποτε δημόσια υπόθεση οι Βουλευτές έχουν την δυνατότητα να απευθύνονται εγγράφως στους Υπουργούς. Οι ερωτήσεις στοχεύουν στην ενημέρωση της Βουλής σχετικά με την υπόθεση αυτή. Εντός είκοσι πέντε ημερών οι Υπουργοί πρέπει να απαντούν εγγράφως στους ερωτώντες Βουλευτές. Σε κάθε περίπτωση, στην αρχή μιας συνεδρίασης κάθε εβδομάδα εγγράφονται στην ημερήσια διάταξη της Βουλής και συζητούνται αναφορές και ερωτήσεις.

¹⁰ Κάθε Βουλευτής έχει δικαίωμα για θέματα που αφορούν την επικαιρότητα να υποβάλλει επίκαιρη ερώτηση απευθυνόμενη στον Πρωθυπουργό ή τους Υπουργούς. Ο Πρωθυπουργός επιλέγει να απαντήσει σε τέτοια θέματα προφορικά μια φορά την εβδομάδα. Επίκαιρες ερωτήσεις συζητούνται στην Ολομέλεια της Βουλής των Ελλήνων σε τρεις συνεδριάσεις κάθε εβδομάδα, αλλά και στο Τμήμα διακοπής των εργασιών.

¹¹ Είναι γραπτές και αφορούν την κατάθεση εγγράφων από τους Υπουργούς για θέματα που αναφέρονται δημόσια υπόθεση. Οι Βουλευτές έχουν το δικαίωμα να ζητούν εγγράφως από τους Υπουργούς την κατάθεση εγγράφων. Ο Υπουργός οφείλει να καταθέσει στον Βουλευτή εντός μηνός τα ζητούμενα έγγραφα. Δεν μπορούν να κατατεθούν έγγραφα που αφορούν διπλωματικό ή στρατιωτικό ή σχετικό με την ασφάλεια του Κράτους μυστικό.

¹² Η Κυβέρνηση ελέγχεται μέσω των επερωτήσεων για πράξεις ή παραλείψεις της. Οι Βουλευτές εάν έχουν προβεί σε αίτηση κατάθεσης εγγράφων ή κατάθεση ερωτήσεων και κρίνουν ότι η απάντηση του Υπουργού δεν είναι επαρκής, μπορούν να τις μετατρέψουν σε επερωτήσεις. Αυτές συζητούνται στην Ολομέλεια της Βουλής των Ελλήνων. Εάν υπάρχουν περισσότερες επερωτήσεις για το ίδιο θέμα, η Βουλή μπορεί να αποφασίσει την ταυτόχρονη συζήτησή τους, ή ακόμη και τη γενίκευση της συζήτησης.

¹³ Κάθε Δευτέρα στην Ολομέλεια αλλά και σε ορισμένες συνεδριάσεις του Τμήματος διακοπής των εργασιών συζητούνται θέματα που αφορούν άμεσα την επικαιρότητα. Για θέματα της άμεσης επικαιρότητας οι Βουλευτές έχουν το δικαίωμα να υποβάλλουν επίκαιρες επερωτήσεις. Κατά γενικό κανόνα, οι διαδικασίες που προβλέπει ο Κανονισμός για τις επερωτήσεις εφαρμόζονται και στις επίκαιρες επερωτήσεις.

¹⁴ Διαθέσιμο στο: <http://www.hellenicparliament.gr>

άρθρο 20 κατοχυρώνεται η δυνατότητα προσφυγής του πολίτη στα δικαστήρια για πράξεις ή παραλείψεις της δημόσιας διοίκησης << *Καθένας έχει δικαίωμα στην παροχή της έννομης προστασίας από τα δικαστήρια και μπορεί να αναπτύξει σε αυτά τις απόψεις του για τα δικαιώματα ή συμφέροντά του*>>. ¹⁵Η διάταξη αυτή διασφαλίζει τα συμφέροντα του πολίτη έναντι της κρατικής εξουσίας και προάγει το κράτος δικαίου. Έτσι αφενός << *καθένας έχει δικαίωμα στην παροχή της έννομης προστασίας από τα δικαστήρια και μπορεί να αναπτύξει σε αυτά τις απόψεις του για τα δικαιώματα ή συμφέροντά του*>> ενώ περαιτέρω στο << το Συμβούλιο της Επικρατείας και τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια υπάγονται οι διοικητικές διαφορές...με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του διοικητικού συμβουλίου>>. ¹⁶

Προκειμένου τα δικαστήρια¹⁷ να πραγματοποιήσουν τον έλεγχο νομιμότητας πρέπει να έχει προηγηθεί η έκδοση και η εκτέλεση διοικητικής πράξης ή ενέργειας επί της οποίας θα ασκηθεί προσφυγή.¹⁸ Κατά συνέπεια ο δικαστικός έλεγχος ασκείται πάντα εκ των υστέρων. Η αποκατάσταση της νομικής κατάστασης που μεταβλήθηκε ή της ζημίας που υπέστησαν οι διοικούμενοι¹⁹ επέρχεται με τον δικαστικό έλεγχο.²⁰ Δηλαδή ο έλεγχος αυτός έχει αντικείμενό του την διαπίστωση της παράβασης και την παροχή δικαστικής προστασίας.²¹

¹⁵ Σπηλιωτόπουλος Ε. και Μακρυδημήτρης Α. : Η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα. Εκδ Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα - Κομοτηνή 2001, σελ: 127

¹⁶ Φουτράκης Ε. : Τα Ελεγκτικά Σώματα της Διοίκησης : Θεωρία – Νομοθεσία - Νομολογία. Εκδ Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2010, σελ: 27

¹⁷ Στην Ελλάδα υπάρχει πλήρης διαχωρισμός μεταξύ πολιτικής και διοικητικής δικαιοσύνης. Η Δικαστική Εξουσία περιλαμβάνει τρεις διακεκριμένους κλάδους : τα πολιτικά (και ποινικά) δικαστήρια με ανώτατο δικαστήριο τον Άρειο Πάγο, τα διοικητικά δικαστήρια με ανώτατο δικαστήριο το Συμβούλιο της Επικρατείας και το Ελεγκτικό Συνέδριο.

¹⁸ Μακρυδημήτρης Α. και Πραβίτα Μ. - Η. : Δημόσια Διοίκηση : Στοιχεία Διοικητικής Οργάνωσης. Ε' Έκδοση. Εκδ Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2012, σελ: 566

¹⁹ Ο πολίτης προκειμένου να επιτύχει την προάσπιση των δικαιωμάτων του έχει το δικαίωμα να προσφύγει στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια και στο Συμβούλιο της Επικρατείας με την άσκηση κάποιου από τα ακόλουθα ένδικα βοηθήματα:

- Την αίτηση ακυρώσεως, όταν πρόκειται για ακυρωτική διαφορά
- Την προσφυγή, όταν πρόκειται για διαφορά ουσίας με αντικείμενο την ακύρωση ή την τροποποίηση πράξης ή την παράλειψη έκδοση αυτής, και
- Την αγωγή, όταν πρόκειται για διαφορά ουσίας με χρηματικό αντικείμενο

²⁰ Η απονομή της δικαιοσύνης μέσω των δικαστηρίων εκτός από χρονοβόρα είναι και κοστοβόρα διαδικασία. Η οδός προς τα δικαστήρια χαρακτηρίζεται από μια ιδιάζουσα τυπικότητα και αυστηρότητα, ως συνθήκη του κύρους και της ουδετερότητάς της, και διεξάγεται σύμφωνα με συγκεκριμένους δικονομικούς κανόνες.

²¹ Σπηλιωτόπουλος Ε. και Μακρυδημήτρης Α. : Η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα. Εκδ Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα - Κομοτηνή 2001, σελ: 127-128

Την επίλυση των διαφορών μεταξύ πολιτών και διοίκησης αναλαμβάνουν τα τακτικά δικαστήρια και το Συμβούλιο της Επικρατείας με την άσκηση των κατάλληλων ένδικων βοηθημάτων. Κατά αυτήν την διαδικασία θα μπορούσε να λεχθεί ότι το Συμβούλιο της Επικρατείας πλάθει το ισχύον διοικητικό δίκαιο ενώ τα τελευταία χρόνια το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει καίριο ρόλο στην προστασία των δικαιωμάτων του πολίτη - διοικούμενου.²²

2.3 Διοικητικός Έλεγχος

Ο διοικητικός έλεγχος²³ της διοίκησης ενεργείται από όργανα που πλαισιώνουν την εκτελεστική εξουσία για αυτό θεωρείται ως αυτοέλεγχος της διοίκησης. Ο εσωτερικός έλεγχος είναι τριών ειδών:

- ιεραρχικός έλεγχος, είναι ο έλεγχος που ασκείται στο πλαίσιο της ιεραρχικής σχέσεως εντός της κρατικής (κεντρικής ή περιφερειακής) διοικήσεως ή στο πλαίσιο ενός δημόσιου οργανισμού
- ενδικοφανής έλεγχος, είναι ο έλεγχος που ενεργείται από ειδικά ελεγκτικά σώματα εκτός της ιεραρχικής σχέσεως, τα οποία αποφασίζουν επί των λεγόμενων <<ενδικοφανών προσφυγών>> των ιδιωτών
- διοικητική εποπτεία, είναι ο έλεγχος που υλοποιείται από την κρατική διοίκηση στους αυτοδιοικούμενους δημόσιους οργανισμούς ²⁴

Οι πολίτες μπορούν να παρεμβαίνουν στις υποθέσεις που τους αφορούν με γραπτές αναφορές.²⁵ Στον ιεραρχικό έλεγχο υπάρχει μια

²² Φυτράκης Ε. : Τα Ελεγκτικά Σώματα της Διοίκησης : Θεωρία – Νομοθεσία - Νομολογία. Εκδ Νομική Βιβλιοθήκη Αθήνα, 2010, σελ: 27

²³ Είναι έλεγχος τόσο σκοπιμότητας, όσο και νομιμότητας των πράξεων και των παραλείψεών τους.

²⁴ Δαγτόγλου Π.Δ. : Γενικό Διοικητικό Δίκαιο. . Έκδοση έβδομη αναθεωρημένη. Εκδ Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα- Θεσσαλονίκη 2015, σελ: 469

²⁵ Σύμφωνα με το άρθρο 10 του Συντάγματος κατοχυρώνεται η δυνατότητα ελέγχου με διοικητικές προσφυγές. Σκοπός τους είναι η ανάκληση των διοικητικών πράξεων που έχουν εκδοθεί και πάσχουν από ελαττώματα ή η τροποποίηση διοικητικών πράξεων , καθώς και η έκδοση διοικητικών πράξεων σε περίπτωση που υφίσταται παράλειψη του οργάνου. Οι διοικητικές προσφυγές κατηγοριοποιούνται σε αίτηση θεραπείας και ιεραρχική προσφυγή (η πρώτη ασκείται ενώπιον του οργάνου που εξέδωσε την πράξη, ενώ η δεύτερη ενώπιον του ιεραρχικά ανώτερου διοικητικού οργάνου), σε ειδική διοικητική προσφυγή νομιμότητας (στην οποία επιτρέπεται μόνο ο έλεγχος της νομιμότητας μιας διοικητικής πράξης ή παράλειψης), καθώς και σε ενδικοφανείς προσφυγές (όταν

σειρά από διοικητικές προσφυγές. Ανάλογα με τις προϋποθέσεις άσκησής τους και τα αποτελέσματά τους κατηγοριοποιούνται σε απλές, σε ειδικές και σε ενδικοφανείς.²⁶

Ειδικότερη όψη της προστασίας του διοικούμενου αποτελεί και ο διοικητικός έλεγχος μέσα από Ανεξάρτητες Αρχές, Ελεγκτικά Σώματα, ή Ειδικές Υπηρεσίες οι οποίες θα αναλυθούν εκτενέστερα στο επόμενο κεφάλαιο.

2.4 Ενδιάμεσος Έλεγχος

Οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές και ιδιαίτερα ο Συνήγορος του Πολίτη που συστήθηκε με τον Ν 2477/1997 (άρθρα 1-5) ασκούν τον ενδιάμεσο έλεγχο της διοίκησης. Ο Σ.τ.Π. κατοχυρώνεται συνταγματικά με το άρθρο 103 §9 του Συντάγματος, αλλά και το 101 Α που περιλαμβάνει γενικές ρυθμίσεις για όλες τις ανεξάρτητες αρχές που προβλέπονται στο Σύνταγμα.²⁷ Είναι παράγοντας διαφάνειας και διασφαλίζει τα δικαιώματα του πολίτη, καθώς η δράση του χαρακτηρίζεται από ουδετερότητα, ανεξαρτησία από πολιτικές και άλλες επιρροές, επαγγελματισμό και άρτια εξειδίκευση και τεχνογνωσία.²⁸

η προσφυγή προβλέπεται στον νόμο και η άσκησή της εντός της προβλεπόμενης από τον νόμο προθεσμίας είναι απαραίτητη για την άσκηση κατόπιν του ενδίκου βοηθήματος της αίτησης ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας).

²⁶ Φυτράκης Ε. : Τα Ελεγκτικά Σώματα της Διοίκησης : Θεωρία – Νομοθεσία - Νομολογία. Εκδ Νομική Βιβλιοθήκη Αθήνα 2010, σελ: 27

²⁷ Ν 2477/1997

²⁸ Μακρυδημήτρης Α. : OMBUDSMAN : Ο Έλεγχος της Κακοδιοίκησης στη Ελλάδα και την Ευρώπη. Εκδ Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα - Κομοτηνή 1996, σελ: 141 και επμ.

Κεφάλαιο 2ο

ΣΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

1.Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης

Ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Ε.Δ.Δ.) έχει συσταθεί, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 3074 του 2002 και αποτελεί μονοπρόσωπη διοικητική αρχή που δεν υπόκειται σε έλεγχο από οποιοδήποτε κυβερνητικό όργανο ή δημόσια αρχή με την εξαίρεση βεβαίως του διορισμού και της παύσης του από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Όπως τα μέλη των ανεξάρτητων αρχών έτσι και ο Γ.Ε.Δ.Δ. και οι βοηθοί του απολαύουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Παρότι ο θεσμός του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης δεν είναι γνήσια ανεξάρτητη αρχή σύμφωνα με όσα ορίζει η συνταγματική διάταξη του άρθρου 101^Α και η συναφής νομοθεσία (ν. 3051/2002), αποτελεί ιδιαίτερη διοικητική αρχή²⁹

Αρμοδιότητες³⁰

Ο Γ.Ε.Δ.Δ. κατά την άσκηση των καθηκόντων του:

- Διεξάγει επιθεωρήσεις, ελέγχους, επανελέγχους και έρευνες ή διατάσσει τη διενέργειά τους από τα Σώματα και τις υπάρχουσες Υπηρεσίες Επιθεώρησης και Ελέγχου στο Δημόσιο, στα ΝΠΔΔ, στους ΟΤΑ πρώτου και δεύτερου βαθμού, στις επιχειρήσεις τους, στα κρατικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και στις δημόσιες επιχειρήσεις ή επιχειρήσεις τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος,
- Ασκεί ή διατάσσει την άσκηση πειθαρχικής δίωξης ή τη λήψη άλλων διοικητικών μέτρων σε βάρος δημοσίων υπαλλήλων και λειτουργών και διενεργεί ένορκες διοικητικές εξετάσεις.

²⁹ Μακρυδημήτρης Α. και Πραβίτα Μ. - Η. : Δημόσια Διοίκηση : Στοιχεία Διοικητικής Οργάνωσης. Ε' Έκδοση. Εκδ Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2012, σελ: 578

³⁰ Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων 2014 και βάσει του νόμου ν. 3074/2002, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 3345/2005

- Εξετάζει αποφάσεις πειθαρχικών οργάνων και τις παραπέμπει στο ανώτερο κατά περίπτωση πειθαρχικό όργανο ασκώντας την προβλεπόμενη από τον υπαλληλικό κώδικα ένσταση.
- Προσφεύγει ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά τελεσίδικων αποφάσεων όλων των πειθαρχικών συμβουλίων των προαναφερόμενων φορέων σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.
- Εξετάζει καταγγελίες ή αναφορές που υποβάλλονται στο Γραφείο του, τις οποίες διερευνά κατά την κρίση του.

Στον Γ.Ε.Δ.Δ. έχει επίσης ανατεθεί:

- Η υποβολή νομοθετικών και οργανωτικών προτάσεων για την πάταξη της διαφθοράς και της κακοδιοίκησης στην ελληνική δημόσια διοίκηση.
- Η εποπτεία της δράσης και η αξιολόγηση του έργου των Σωμάτων Επιθεώρησης και Ελέγχου.
- Ο έλεγχος των ετήσιων δηλώσεων οικονομικής κατάστασης (πόθεν έσχες) όλων των μελών των Σωμάτων Επιθεώρησης και Ελέγχου.
- Ο έλεγχος των ετήσιων δηλώσεων οικονομικής κατάστασης όλων των προϊσταμένων των Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών και των λοιπών ελεγκτικών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και των υπαλλήλων (ελεγκτών) που υπηρετούν σε αυτές καθώς και των προϊσταμένων και των υπαλλήλων των πολεοδομικών γραφείων και υπηρεσιών των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.
- Η σύγκληση και η προεδρία του Συντονιστικού Οργάνου Επιθεώρησης και Ελέγχου (άρθρο 8 ν. 3074/2002).
- Η εξέταση προσφυγών κατά αποφάσεων φορέων του δημόσιου τομέα με τις οποίες απορρίπτονται, στο σύνολό τους ή εν μέρει, αιτήσεις χορήγησης εγγράφων για περαιτέρω χρήση (άρθρο 5 του ν.3448/2006).
- Ο έλεγχος της προσβασιμότητας Ατόμων Με Ειδικές Ανάγκες σε δημόσιες υπηρεσίες (εγκύκλιος Υπουργού Εσωτερικών αριθμ. ΔΙΑΔΠ/Π.Α με Α/Φ.3/6/1537/20- 1-2009).

Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του ο Γ.Ε.Δ.Δ. έχει τη δυνατότητα να:

- Αίρει το τραπεζικό, φορολογικό και χρηματιστηριακό απόρρητο των ελεγχόμενων προσώπων.
- Ζητεί τον διορισμό εμπειρογνομόνων, δημοσίων υπαλλήλων ή λειτουργών ή και ιδιωτών, όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο.
- Συγκροτεί μικτά κλιμάκια ελέγχου αποτελούμενα από επιθεωρητές – ελεγκτές δύο ή περισσότερων σωμάτων ή υπηρεσιών επιθεώρησης και ελέγχου ή από άλλους δημόσιους λειτουργούς.
- Ζητεί από τους ελεγχόμενους φορείς να ασκούν τα προβλεπόμενα από τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας δικαιώματα του πολιτικώς ενάγοντος (παράσταση πολιτικής αγωγής) για την ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που μπορεί να τους έχει προκαλέσει, με αξιόποινες πράξεις του, οποιοσδήποτε υπάλληλος, λειτουργός ή όργανό τους.
- Ζητεί από το Δημόσιο ή τους λοιπούς εποπτευομένους δημόσιους φορείς να παρίστανται ως πολιτικώς ενάγοντες κατά την ακροαματική διαδικασία προς υποστήριξη της κατηγορίας σε περιπτώσεις παράβασης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας είτε από υπαλλήλους ή όργανα του δημοσίου είτε από ιδιώτες φυσικά ή νομικά πρόσωπα (άρθρο 14 ν. 3801/2009).

Στελέχωση

Όπως προαναφέρθηκε ως Γενικός Επιθεωρητής Δημόσια Διοίκησης επιλέγεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, μετά από εισήγηση του Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης, πρόσωπο εγνωσμένου κύρους με υψηλή επιστημονική κατάρτιση που να απολαμβάνει ευρεία κοινωνική αποδοχή (άρθρο 1 παρ. 3 του ν. 3074/2002, επίσης Σ.τ.Ε. 1849/2008 Ολ.). Ο Γ.Ε.Δ.Δ. διορίζεται για πέντε χρόνια, με δυνατότητα ανανέωσης της θητείας του, με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του αρμόδιου Υπουργού. Αυτός ανήκει στην κατηγορία των ανώτατων μετακλητών υπαλλήλων με θέση εκτός της υπαλληλικής ιεραρχίας. Στο έργο του τον συνεπικουρούν τέσσερις

Βοηθοί³¹, οποίοι διορίζονται επί πενταετή θητεία με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ύστερα από απόφαση του Γ.Ε.Δ.Δ.³²

Μετά την τροποποίηση της νομοθεσίας ως προς την επαύξηση του αριθμού των θέσεων των ειδικών επιθεωρητών από οκτώ (8) σε δώδεκα (12), (ν. 4305/31-10-2014), την αριθμ. 27816/7-11-14 δημόσια πρόσκληση που προκήρυξε ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης και το αριθμ. 31492/22-12-14 πρακτικό επιλογής υποψηφίων, καλύφθηκαν (4) επιπλέον θέσεις ειδικών επιθεωρητών.

Πειθαρχική αρμοδιότητα

Κατά το 2014 κοινοποιήθηκαν στο Γραφείο του ΓΕΔΔ 2203 πειθαρχικές αποφάσεις που εξέδωσαν τα αρμόδια όργανα του στενού δημόσιου τομέα και 765 αποφάσεις φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Ο Γ.Ε.Δ.Δ. υπέβαλε ένσταση σε 128 και 21 περιπτώσεις αντίστοιχα προκειμένου να κριθούν εκ νέου οι αντίστοιχες υποθέσεις από το ανώτερο πειθαρχικό όργανο.

Ο Γ.Ε.Δ.Δ. άσκησε κατά το 2014 την πειθαρχική του αρμοδιότητα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3§5 του ν. 3613/2007 με τον οποίο τροποποιήθηκαν προγενέστερες σχετικές διατάξεις, και των διατάξεων των ν. 4057/2012, ν. 4111/2013, ν. 4152/2013, ν. 4210/2013 σε συνδυασμό με τις σχετικές περί πειθαρχικού δικαίου διατάξεις των ν. 3528/2007, ν. 3584/2007 όπως ισχύουν.

Ένορκη Διοικητική Εξέταση (Ε.Δ.Ε.) μπορεί να διεξάγει ο Γ.Ε.Δ.Δ. ή με τους Ειδικούς Επιθεωρητές που υπηρετούν στο Γραφείο του ή όργανα των φορέων του πρώτου εδαφίου του παραπάνω άρθρου. Ακόμα έχει τη δυνατότητα να ασκήσει ή να διατάξει την άσκηση πειθαρχικής δίωξης ή τη λήψη άλλων διοικητικών μέτρων. Επιπλέον, μπορεί να κινηθεί κατά των αποφάσεων των πειθαρχικών οργάνων των φορέων του πρώτου εδαφίου.

³¹ Με το άρθρο 25 του ν. 4305/31-10-2014 οι θέσεις Βοηθών του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης καθώς και κάθε σχετική με αυτές διάταξη καταργήθηκαν.

³² Μακρυδημήτρης Α. και Πραβίτα Μ. - Η. : Δημόσια Διοίκηση : Στοιχεία Διοικητικής Οργάνωσης. Ε΄ Έκδοση. Εκδ Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2012, σελ: 577-578

Ο Γ.Ε.Δ.Δ. έχει επίσης δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά των αποφάσεων του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που επιβάλλουν τις πειθαρχικές ποινές της προσωρινής παύσης και του υποβιβασμού με αίτημα την επιβολή της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης.

Ο Γ.Ε.Δ.Δ. έχει τη δυνατότητα προσφυγής μόνο κατά των αποφάσεων του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου και σύμφωνα με τη ρύθμιση του άρθρου 142 του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το ν. 4057/2012. Πρέπει να τονιστεί ότι η δυνατότητα προσφυγής περιορίζεται στις αποφάσεις που επιβάλλουν τις πειθαρχικές ποινές της προσωρινής παύσης και του υποβιβασμού με αίτημα την επιβολή της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης. Η προθεσμία για την άσκηση των προαναφερόμενων ενστάσεων και προσφυγών αρχίζει από την υποχρεωτική κοινοποίηση των σχετικών πειθαρχικών αποφάσεων στο Γραφείο του.³³

2. Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

2.1 Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε)

Σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 2639 συνεστήθη το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας το οποίο υπήχθη απευθείας στον τότε Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Έργο του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας είναι η επίβλεψη και ο έλεγχος της εφαρμογής των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας και της τήρησης των όρων των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, η έρευνα της ασφαλιστικής κάλυψης και παράνομης απασχόλησης των εργαζομένων, η συμφιλίωση και επίλυση των εργατικών διαφορών καθώς και η παροχή πληροφοριών σε εργαζόμενους και εργοδότες

³³ Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων 2014

σχετικά με τα πλέον αποτελεσματικά μέσα για την τήρηση των κείμενων διατάξεων.³⁴

Στο Σ.ΕΠ.Ε.³⁵ προΐσταται Ειδικός Γραμματέας, ενώ παράλληλα ο κοινωνικός έλεγχος διασφαλίζεται μέσω της λειτουργίας του Συμβουλίου Κοινωνικού Ελέγχου Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.Κ.Ε.Ε.Ε.), στο οποίο συμμετέχουν εκπρόσωποι από τις κύριες οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων.

Οι Υπηρεσίες Επιθεώρησης Εργασίας περιλαμβάνουν δύο βασικούς και διακριτούς κλάδους με σαφώς καθορισμένα αντικείμενα και αρμοδιότητες. Ειδικότερα:

- Για την επίβλεψη και την εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας στις επιχειρήσεις και σε κάθε χώρο εργασίας αρμόδιες είναι οι Υπηρεσίες Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων (Διευθύνσεις (Δ.Ε.Ε.) και Τμήματα (Τ.Ε.Ε.) Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων). Για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των κείμενων διατάξεων παρέχουν οδηγίες και συμβουλές στους εργαζόμενους και στους εργοδότες.
- Για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων, την έρευνα των αιτιών των σοβαρών και θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών νόσων υπεύθυνες είναι οι Υπηρεσίες Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Κέντρα Πρόληψης Επαγγελματικού Κινδύνου (ΚΕ.Π.Ε.Κ.) και Τμήματα Τεχνικής & Υγειονομικής Επιθεώρησης (Τ.Τ.Υ.Ε.). Έχουν αντικείμενο τη διενέργεια ελέγχων στις επιχειρήσεις και σε κάθε χώρο εργασίας για την επίβλεψη και την εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας. Υποδεικνύουν στους εργοδότες μέτρα για η διαφύλαξη της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων,

³⁴ Νόμος 2639 του 1998

³⁵ Το Σ.ΕΠ.Ε. διαθέτει σε λειτουργία 96 Τμήματα σε Περιφερειακές Υπηρεσίες Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων και 52 Τμήματα σε Περιφερειακές Υπηρεσίες Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, τα οποία εντάσσονται σε Περιφερειακές Διευθύνσεις Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων (Δ.Ε.Ε.) και Κέντρα Πρόληψης Επαγγελματικού Κινδύνου (ΚΕ.Π.Ε.Κ.), αντίστοιχα, ανά την επικράτεια. Επιπλέον, σε επιτελικό επίπεδο, λειτουργούν 3 επιτελικές και συντονιστικές Διευθύνσεις στην Κεντρική Υπηρεσία με 7 συνολικά Τμήματα. Παράλληλα, στον Ειδικό Γραμματέα υπάγεται η Υπηρεσία Ειδικών Επιθεωρητών η οποία είναι αρμόδια και για τον εσωτερικό έλεγχο των Υπηρεσιών.

παρέχουν ενημέρωση, συμβουλές και οδηγίες στους εργαζόμενους και στους εργοδότες για τα θέματα αυτά.³⁶

Αξίζει να σημειωθεί πως κατά το έτος 2012 οι Υπηρεσίες του Σώματος Εργασίας πραγματοποίησαν συνολικά 57.907 ελέγχους και επέβαλαν σε εργοδότες – παραβάτες της εργατικής νομοθεσίας 12.856 κυρώσεις³⁷.

2.2 Υπηρεσία Ελέγχου Δαπανών Υγείας Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (ΥΠ.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α.)³⁸

Συνιστάται στη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Γ.Γ.Κ.Α.) ειδική υπηρεσία με την ονομασία "Υπηρεσία Ελέγχου Δαπανών Υγείας Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης" (ΥΠ.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α.), η οποία υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Έργο της ΥΠ.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α. είναι :³⁹

- η εποπτεία και ο συντονισμός των ενεργειών για τον έλεγχο των δαπανών του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης όλων των Ασφαλιστικών Φορέων και Κλάδων Ασθένειας αρμοδιότητας Γ.Γ.Κ.Α.,
- ο έλεγχος για όλες τις υπηρεσίες υγείας που παρέχονται προς τους ασφαλισμένους και συνταξιούχους όλων των Ασφαλιστικών Οργανισμών,
- ο συντονισμός των ελέγχων για τις παροχές περίθαλψης που απαιτείται έγκριση ελεγκτή γιατρού,
- ο σχεδιασμός και η ανάθεση μηχανογραφικών εφαρμογών σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, που σκοπό έχουν την παρακολούθηση της κατανάλωσης των υπηρεσιών και των παροχών υγείας,
- η συγκέντρωση και η στατιστική αξιολόγηση στοιχείων που έχουν σχέση με παροχές υγείας.

Το προσωπικό της ΥΠ.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α. διενεργεί έλεγχο στις υπηρεσίες που παρέχονται προς τους ασφαλισμένους όλων των Ασφαλιστικών

³⁶ Έκθεση Πεπραγμένων 2012 του Σ.Ε.Π.Ε.

³⁷ 5.661 μηνύσεις, 6.624 πρόστιμα συνολικού ύψους 24.988.435€ και 571 διακοπές εργασιών.

³⁸ Άρθρο 32 του ν. 2676/1999

³⁹ Άρθρο 18 του ν. 3846/2010

Φορέων. Έλεγχοι πραγματοποιούνται στα φαρμακεία, νοσοκομεία, ιδιωτικές κλινικές και σε κάθε φορέα παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Στους ελέγχους αυτούς δύναται να συμμετέχουν και υπάλληλοι των Ασφαλιστικών Οργανισμών.

Η ελεγκτική διαδικασία αναφέρεται στην παρακολούθηση των όρων των συμβάσεων Ασφαλιστικών Οργανισμών με τους εν λόγω Φορείς και την πιστή εφαρμογή των ρυθμίσεων των κανονισμών παροχής υγειονομικής περίθαλψης. Για κάθε πραγματοποιούμενο έλεγχο υποβάλλεται πόρισμα στην αρμόδια υπηρεσία.

Εφόσον κριθεί αναγκαίο, το πόρισμα αποστέλλεται στους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς και στην εισαγγελική αρχή προκειμένου να επιβληθούν κυρώσεις και να αναζητηθούν οι καταχρηστικά γενόμενες δαπάνες.

Οι υπάλληλοι της ΥΠ.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α.⁴⁰, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ενεργούν ως ανακριτικοί υπάλληλοι και έχουν πρόσβαση σε κάθε πληροφορία ή στοιχείο που αφορά ή είναι χρήσιμο για την άσκηση του έργου τους.

3. Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

3.1 Σώμα Επιθεωρητών – Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης

Με τον νόμο 2477 του 1997 για τον <<Συνήγορο του Πολίτη και το Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης >> συστάθηκε το Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, εφεξής Σ.Ε.Ε.Δ.Δ, το οποίο αποτελεί όργανο εσωτερικού διοικητικού ελέγχου της δημόσιας διοίκησης. Αρχικά, υπήχθη στην αρμοδιότητα του Υπουργού

⁴⁰ Η ΥΠ.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α. στελεχώνεται με διοικητικό προσωπικό, ιατρούς ειδικοτήτων και φαρμακοποιούς. Ειδικότερα, για τη λειτουργία της υπηρεσίας αυτής, στη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων συνιστώνται 95 οργανικές θέσεις προσωπικού Κατηγορίας ΠΕ και 5 θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Η πλήρωση των οργανικών θέσεων γίνεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες περί προσλήψεων διατάξεις. Όσον αφορά την πλήρωση των θέσεων του ειδικού επιστημονικού προσωπικού αυτή γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου διάρκειας πέντε (5) ετών, η οποία μπορεί να ανανεώνεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, από το 2015 ωστόσο έχει περιέλθει στην ευθύνη του Υπουργού Δικαιοσύνης. Γενικότερα, είναι αρμόδιο για την επισήμανση των φαινομένων διαφθοράς, κακοδιοίκησης, αδιαφανών διαδικασιών, αναποτελεσματικότητας, χαμηλής παραγωγικότητας και ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. (άρθρο 1 του ν. 3074/2002)

Αρμοδιότητες⁴¹

1. Η διενέργεια επιθεωρήσεων, ελέγχων και ερευνών.
2. Η διενέργεια Ένορκων Διοικητικών Εξετάσεων κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας των επιθεωρήσεων – ελέγχων για τη διαπίστωση διάπραξης πειθαρχικών αδικημάτων.
3. Ο έλεγχος της περιουσιακής κατάστασης των υπαλλήλων⁴² των φορέων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.
4. Η διενέργεια προανακρίσεων και προκαταρκτικών εξετάσεων μετά από παραγγελία του αρμοδίου Εισαγγελέα.
5. Η συγκέντρωση του απαιτούμενου αποδεικτικού υλικού προκειμένου να διαβιβαστεί στην αρμόδια Εισαγγελική Αρχή η σχετική αναφορά για ορισμένα ποινικά αδικήματα που διαπράττουν ή συμμετέχουν σε αυτά δημόσιοι υπάλληλοι.
6. Η παρακολούθηση των πειθαρχικών διαδικασιών στο σύνολο των φορέων που ελέγχονται από το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. (ν. 4152/2013 ΦΕΚ Α 107/9-5-13)
7. Ο έλεγχος της τήρησης των υποχρεώσεων του άρθρου 10 του ν. 4305/2014 «Ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων του δημόσιου τομέα» (ΦΕΚ Α 237/31-10-2014) από τους δημόσιους φορείς που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του.

⁴¹ Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, Συνοπτική Έκθεση Πεπραγμένων Έτους 2014

⁴² Δημόσιων υπαλλήλων που υπηρετούν στο Δημόσιο, στους πρωτοβάθμιους και δευτεροβάθμιους Ο.Τ.Α. και στις επιχειρήσεις αυτών, όπως και τα λοιπά δημόσια νομικά πρόσωπα. Εξαιρούνται από την αρμοδιότητα του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. οι υποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 2 παρ. 2β του ν. 3074/2002 καθώς και οι δικαστικές και ανεξάρτητες αρχές, αλλά και τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των δημόσιων υπαλλήλων.

Στελέχωση

*Του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., σύμφωνα με το άρθρο 28 του ν. 1558/1985, προΐσταται μετακλητός Ειδικός Γραμματέας ο οποίος είναι αρμόδιος για τη διοίκηση του Σώματος. Ο Ειδικός Γραμματέας είναι ιεραρχικά και πειθαρχικά ανώτερος των Επιθεωρητών-Ελεγκτών, των Βοηθών Επιθεωρητών-Ελεγκτών και του λοιπού προσωπικού του. Στο έργο του τον συνεπικουρούν 18 Προϊστάμενοι Επιθεωρητές που έχουν την ευθύνη να συντονίζουν τους επιμέρους τομείς δράσης του Σώματος. Αυτοί επιλέγονται από τους υπηρετούντες Επιθεωρητές-Ελεγκτές με απόφαση Ειδικού Γραμματέα ενώ επίσης με απόφαση του ορίζεται ένας ως αναπληρωτής του για την περίπτωση απουσίας του Ειδικού Γραμματέα ή κωλύματος στην άσκηση των καθηκόντων του.*⁴³

Επιπλέον, το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. αποτελείται από Επιθεωρητές - Ελεγκτές και Βοηθούς Επιθεωρητές – Ελεγκτές. Σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 3α και 3β του ν. 3074/2002 αυτοί είναι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι τους οποίους τοποθετεί ο καθ' ύλην αρμόδιος Υπουργός με αποσπάσεις. Για την κάλυψη των 150 θέσεων πραγματοποιείται δημόσια πρόσκληση για την υποβολή υποψηφιοτήτων και συνέντευξη των υποψηφίων σε θέσεις Επιθεωρητών-Ελεγκτών και Βοηθών Επιθεωρητών - Ελεγκτών υπαλλήλων ενώπιον τριμελούς επιτροπής, συγκροτημένης επίσης με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

Ελεγκτική Διαδικασία

Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. διενεργεί επιθεωρήσεις, ελέγχους και έρευνες κατ' αρχήν σύμφωνα με το πρόγραμμα ελεγκτικής δράσης του Σώματος. Επίσης, μπορεί να διενεργεί και έκτακτους ελέγχους, επιθεωρήσεις και έρευνες οποτεδήποτε αυτό κριθεί επιβεβλημένο. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 3074/2002 ο Ειδικός Γραμματέας του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. εκδίδει τις εντολές για επιθεώρηση- έλεγχο⁴⁴:

- Αυτεπαγγέλτως

⁴³ Μακρυδημήτρης Α. κα Πραβίτα Μ. – Η. : Δημόσια Διοίκηση : Στοιχεία Διοικητικής Οργάνωσης. Ε' Έκδοση. Εκδ Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2012, σελ: 573

⁴⁴ Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, Συνοπτική Έκθεση Πεπραγμένων Έτους 2014

- Μετά από εντολή του Υπουργού που είναι αρμόδιος για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς
- Μετά από εντολή του οικείου Υπουργού ή Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης για τις υπηρεσίες τους ή τα εποπτευόμενα από αυτούς Ν.Π.Δ.Δ.
- Μετά από αίτημα του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, του Συνηγόρου του Πολίτη ή του επικεφαλής Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής.

Για την εκπλήρωση του έργου τους οι Επιθεωρητές - Ελεγκτές και οι Βοηθοί Επιθεωρητές - Ελεγκτές, μπορούν να επισκέπτονται την ελεγχόμενη ή οποιαδήποτε εμπλεκόμενη υπηρεσία που υπάγεται στην ελεγκτική αρμοδιότητα του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.. Αυτό τους δίνει την δυνατότητα να διενεργήσουν τον έλεγχο και να διερευνήσουν επιτόπου την προς εξέταση υπόθεση.

Κατά το έτος 2014 εκδόθηκαν 512 εκθέσεις επιθεώρησης-ελέγχου και ελέγχου περιουσιακής κατάστασης υπαλλήλων. Επιπλέον, ολοκληρώθηκαν 35 προκαταρκτικές εξετάσεις, όπως παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας: 2.1 Το Έργο του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ	486
ΕΛΕΓΧΟΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ	26
ΣΥΝΟΛΟ	512
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	35
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	547

Πηγή : Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, <<Συνοπτική Έκθεση Πεπραγμένων Έτους 2014>>

Αναφορικά με το έναυσμα των διενεργηθεισών επιθεωρήσεων-ελέγχων, στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα σχετικά δεδομένα:

Πίνακας: 2.2 Έναυσμα Ελέγχου

ΕΝΑΥΣΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ	Πλήθος Ελέγχων	%
Αυτεπάγγελτα	14	2,88
Εντολή Υπουργού	130	26,75
Αίτημα Γ.Ε.Δ.Δ	47	9,67
Αίτημα Ανεξάρτητης Αρχής	2	0,41
Αίτημα Δικαστικής Αρχής	21	4,32
Εντολή Γ.Γ. Περιφέρειας Αποκεντρωμένης Διοίκησης	1	0,21
Αίτημα Δημόσιας Υπηρεσίας	17	3,50
Καταγγελία	254	52,26
Σύνολο	486	100,00

Πηγή : Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, <<Συνοπτική Έκθεση Πεπραγμένων Έτους 2014>>

Από τα στοιχεία του ανωτέρω πίνακα προκύπτει ότι κατά το έτος 2014 πλέον του ημίσεος των διενεργηθέντων ελέγχων είχαν ως έναυσμα καταγγελίες που περιήλθαν στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. Ιδιαίτερα δε αυξημένο, για δεύτερη συνεχή χρονιά, ήταν το ποσοστό ελέγχων που διενεργήθηκαν το 2014 κατόπιν εντολών Υπουργών και αιτημάτων Εισαγγελικών Αρχών.

Προκειμένου να είναι σε θέση να επιτελέσουν με επάρκεια και αποτελεσματικότητα το έργο τους, καταρχήν, δεν εξετάζονται, δεν δίδονται και δεν ενάγονται για γνώμη που διατύπωσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους⁴⁵.

Παράλληλα για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.⁴⁶ έχουν ιδρυθεί Περιφερειακά Γραφεία στη Θεσσαλονίκη, τη Λάρισα, την Τρίπολη, το Ρέθυμνο, την Πάτρα, τις Σέρρες και τα Ιωάννινα το οποίο δεν λειτουργεί.

Στο τέλος Μαρτίου κάθε έτους υποβάλλεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης ετήσια έκθεση πεπραγμένων κάθε έτους.

⁴⁵ Άρθρο 3 παρ. 9 του ν. 3074/2002

⁴⁶ Η εσωτερική οργάνωση και λειτουργία προσδιορίζεται με το π.δ. 247 του 1998

3.2 Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης

Το Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης συστήθηκε με τον νόμο 3090 του 2002 και είναι μια ειδική υπηρεσία η οποία υπάγεται στον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Αποστολή του είναι να διαπιστώνονται οι συνθήκες κράτησης, η τήρηση των προβλεπόμενων μέτρων τάξης και ασφάλειας, η εφαρμογή των διατάξεων του σωφρονιστικού κώδικα και των κανονισμών λειτουργίας, καθώς και των σχετικών εγκυκλίων που αφορούν στην έκτιση των ποινών και στη λειτουργία των καταστημάτων κράτησης. Για την υλοποίηση των ανωτέρω στόχων το Ειδικό αυτό Σώμα διενεργεί τακτικούς και έκτατους ελέγχους

Επίσης, στην αποστολή του περιλαμβάνονται ορίζεται η διερεύνηση, η διακρίβωση και η δίωξη των εγκλημάτων που διώκονται αυτεπαγγέλτως και διαπράττονται στους χώρους των καταστημάτων κράτησης. Αξιοποιεί κάθε είδους στοιχεία και πληροφορίες που έρχονται σε γνώση του.⁴⁷

Κατόπιν αναφοράς κρατουμένου το Σ.Ε.Ε.Κ.Κ. ενεργεί ελέγχους. Η ελεγκτική διαδικασία μπορεί να ξεκινήσει με εντολή του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με αίτημα του Συνηγόρου του Πολίτη ή και αυτεπαγγέλτως. Με το πέρας του ελέγχου συντάσσεται έκθεση για τα αποτελέσματα του ελέγχου. Αν κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί μη σύννομη συμπεριφορά υπαλλήλου, η έκθεση επιθεώρησης και ελέγχου διαβιβάζεται στο αρμόδιο πειθαρχικό όργανο, με πρόταση για την άσκηση ελέγχου κατά του υπαιτίου, ενώ αν διαπιστώνονται αποχρώσεις ενδείξεις τέλεσης ποινικού αδικήματος, η έκθεση διαβιβάζεται στον αρμόδιο εισαγγελέα. Το Σώμα είναι υποχρεωμένο να υποβάλλει στον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έκθεση πεπραγμένων με παρατηρήσεις. Η έκθεση κατατίθεται τον Μάρτιο κάθε έτους. Περιέχει παρατηρήσεις για το διενεργηθέν ελεγκτικό έργο, και προτάσεις για τη βελτίωση της

⁴⁷ Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης - ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. Ε.Π. ΠΟΛΙΤΕΙΑ : Εγχειρίδιο Έλεγχου. Για τα Ελεγκτικά Σώματα & Τις Υπηρεσίες Επιθεώρησης και Έλεγχου. Αθήνα, Δεκέμβριος 2007

οργάνωσης και λειτουργίας των καταστημάτων κράτησης. Η έκθεση δημοσιεύεται σε ειδική έκδοση ή στο διαδίκτυο⁴⁸.

Του Σ.Ε.Ε.Κ.Κ. προΐσταται ο Γενικός Επιθεωρητής Καταστημάτων Κράτησης. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής στη θέση του Γενικού Επιθεωρητή Καταστημάτων Κράτησης τοποθετείται, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μετά από γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, πρόσωπο εγνωσμένου κύρους με επιστημονική κατάρτιση και εμπειρία στα θέματα του σωφρονιστικού συστήματος.⁴⁹ Η θητεία του είναι τριετής και μπορεί να ανανεωθεί μια φορά για τρία έτη.

4.Υπουργείο Οικονομικών

4.1 Ειδική Γραμματεία Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 2343/1995 (ΦΕΚ 211 Α') συστάθηκε υπηρεσία με τον τίτλο <<Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.)>> υπαγόμενη απευθείας στον Υπουργό Οικονομικών. Στην υπηρεσία αυτή προΐστατο μετακλητός Ειδικός Γραμματέας (άρθρο 28 του ν. 1558/1985 Φ.Ε.Κ. 137 Α') και δημιουργήθηκε για αυτό μία (1) θέση.

Κατόπιν με το άρθρο 30 παρ. 1 του ν. 3296/2004 συστάθηκε η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε). Από την έναρξη λειτουργίας της νέας υπηρεσίας, έπαυσε η λειτουργία του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος και η νέα Υπηρεσία είχε όλα τα δικαιώματα και τις

⁴⁸ Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: Διαθέσιμο στο www.opengov.gr

⁴⁹ Σύμφωνα με σχετική πρόβλεψη ορίζεται ότι με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, εξειδικεύονται η οργάνωση, η διάρθρωση και οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών του Σ.Ε.Ε.Κ.Κ. και θεσπίζεται ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του Σώματος. Τα σχετικά με τη στελέχωση του Σώματος με προσλήψεις, αποσπάσεις και μετατάξεις, όπως και κάθε άλλη αναγκαία ρύθμιση για την αποτελεσματική λειτουργία του Σώματος, καθορίζονται με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού.

υποχρεώσεις⁵⁰ που είχαν δημιουργηθεί μέχρι το χρόνο παύσης της λειτουργίας του Σ.Δ.Ο.Ε.⁵¹.

Σύμφωνα με το άρθρο 30 ν. 3296/2004 και το π.δ. 85/2005 κύριο έργο της Υπηρεσίας ήταν η αποκάλυψη και καταπολέμηση εστίων οικονομικού εγκλήματος, μεγάλης φοροδιαφυγής και λαθρεμπορίας, ο έλεγχος της κίνησης κεφαλαίων, ο έλεγχος της διακίνησης αγαθών και υπηρεσιών, καθώς και της κατοχής και διακίνησης απαγορευμένων ή υπό ειδικό καθεστώς ειδών και ουσιών, η έρευνα και η καταπολέμηση απατών και δραστηριοτήτων που διενεργούνται με χρήση ηλεκτρονικών μέσων και του διαδικτύου, ο έλεγχος της ορθής εφαρμογής των διατάξεων που σχετίζονται με τις εθνικές και κοινοτικές επιδοτήσεις και επιχορηγήσεις καθώς και των διατάξεων που αναφέρονται στην προστασία της δημοτικής περιουσίας.

Αρμοδιότητες⁵²

Μεταξύ των αρμοδιοτήτων της ήταν, ειδικότερα:

- η έρευνα, ο εντοπισμός και η καταστολή οικονομικών παραβάσεων ιδιαίτερης βαρύτητας και σημασίας, όπως η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (ξέπλυμα χρήματος),
- οι απάτες, οι παραβάσεις που σχετίζονται με προμήθειες, επιδοτήσεις και επιχορηγήσεις,

⁵⁰ Αποστολή του Σ.Δ.Ο.Ε σύμφωνα με το νόμο ήταν μεταξύ άλλων α) ο προληπτικός έλεγχος για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων της φορολογικής και της τελωνειακής νομοθεσίας, ο εντοπισμός φορολογητέας ύλης των υπόχρεων και των τεκμηρίων προσδιορισμού αυτής και γενικά η δίωξη της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου, καθώς και η διενέργεια προσωρινού φορολογικού ελέγχου σε ένα ή περισσότερα συγκεκριμένα θέματα και αντικείμενα της φορολογικής νομοθεσίας, β) η έρευνα, ανακάλυψη και δίωξη των οικονομικών εγκλημάτων, απατών, παραβάσεων και παράνομων πράξεων, σε αντικείμενα αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών που τελέστηκαν, είτε στο εσωτερικό είτε στο εξωτερικό, σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου και γ) η δυνατότητα παροχής συνδρομής στις υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών, για την είσπραξη δημοσίων εσόδων. Στην υπηρεσία αυτή είχαν ανατεθεί ευρείες ελεγκτικές και διωκτικές εξουσίες (όπως έρευνες σε μεταφορικά μέσα, καταστήματα αλλά και κατοικίες, έλεγχοι εγγράφων και λοιπών στοιχείων, κατασχέσεις πραγμάτων, διενέργεια ανακριτικών πράξεων, οπλοφορία κλπ) σχετικά όχι μόνο με παραβάσεις της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας αλλά και οικονομικά εγκλήματα (νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, απάτες σε βάρος του Δημοσίου, παραβάσεις της νομοθεσίας για το εθνικό νόμισμα) και άλλες αξιόποινες πράξεις εν γένει.

⁵¹ Βλ. άρθρο 30 παρ. 24 ν. 3296/2004

⁵² Άρθρο 2 του π.δ. 85/2005

- οι παράνομες χρηματιστηριακές και χρηματοπιστωτικές συναλλαγές
- και γενικά οι οικονομικές απάτες.

Στο πεδίο του φορολογικού δικαίου, ιδίως, περιλαμβανόταν ο προληπτικός έλεγχος εφαρμογής της φορολογικής νομοθεσίας και ο προσωρινός φορολογικός έλεγχος, κυρίως στους παρακρατούμενους και επιρριπτόμενους φόρους καθώς και ο έλεγχος εφαρμογής των διατάξεων της τελωνειακής νομοθεσίας.

Επιπλέον, η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων είχε στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της:

- την έρευνα, την αποκάλυψη και καταπολέμηση παράνομων συναλλαγών, απατών και δραστηριοτήτων που διενεργούνται με χρήση ηλεκτρονικών μέσων, του διαδικτύου και νέων τεχνολογιών
- την πρόληψη, δίωξη και καταπολέμηση παραβάσεων όπως είναι η παράνομη διακίνηση ναρκωτικών, όπλων και εκρηκτικών, αρχαιοτήτων και πολιτιστικών αγαθών και
- την προστασία, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες, του αιγιαλού και της παραλίας και των ανταλλάξιμων και δημόσιων κτημάτων από τις αυθαίρετες καταπατήσεις και κατασκευές επ' αυτών.

Ήδη, με το άρθρο 88 του ν. 3842/2010, η ΥΠ.Ε.Ε. μετονομάστηκε εκ νέου σε Σ.Δ.Ο.Ε. Γίνεται προφανές ότι το Σ.Δ.Ο.Ε. έχει τις προαναφερθείσες αρμοδιότητες που είχε προηγουμένως η ΥΠ.Ε.Ε., αν και του δόθηκε πλέον η αρμοδιότητα, πέραν των ελέγχων, να εκδίδει και καταλογιστικές πράξεις προστίμου, για τις παραβάσεις που ανακαλύπτει.

Το Σ.Δ.Ο.Ε. χρησιμοποιεί κριτήρια και μέσα προγραμματισμού, όπως μεθόδους ανάλυσης κινδύνου, διαθέσιμα στοιχεία από βάσεις δεδομένων, διασταυρώσεις, στατιστική ανάλυση και άλλες πηγές

πληροφοριών, με στόχο τη διαφάνεια και στην αντικειμενικοποίηση των ελέγχων.⁵³

Διάρθρωση – Στελέχωση

Η οργάνωση του Σ.Δ.Ο.Ε αποτυπώνεται στο π.δ. 85 της 25.5.2005 όταν είχε την ονομασία Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε.).

Η ΥΠ.Ε.Ε. διαρθρώνεται στην Κεντρική Υπηρεσία⁵⁴ και τις Περιφερειακές Διευθύνσεις⁵⁵ αυτής, οι οποίες είναι Υπηρεσίες επιπέδου Διεύθυνσης.

Οι θέσεις του προσωπικού της ΥΠ.Ε.Ε. καλύπτονται από τις υφιστάμενες οργανικές θέσεις του Υπουργείου Οικονομικών και κατανέμονται στην Κεντρική Υπηρεσία και στις Περιφερειακές Διευθύνσεις, κατά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα.

Οι υπάλληλοι που τοποθετούνται, μετατίθενται ή αποσπώνται στις Υπηρεσίες του Σ.Δ.Ο.Ε., εκτός από τους Προϊσταμένους όλων των οργανικών μονάδων, προέρχονται από τους κλάδους Εφοριακών και Τελωνειακών, που έχουν πραγματική υπηρεσία στους κλάδους των οργανικών θέσεων που καλύπτουν μέχρι δεκαεπτά (17) έτη.

⁵³ Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Γενική Γραμματεία για την καταπολέμηση της διαφθοράς. *Χαρτογράφηση δικαστικών, ελεγκτικών, διωκτικών, διοικητικών, ανεξάρτητων και εποπτικών αρχών και υπηρεσιών, και οργάνων/σωμάτων/υπηρεσιών επιθεώρησης, που συμμετέχουν στο δίκτυο των φορέων καταπολέμησης της διαφθοράς.*

⁵⁴ Η Κεντρική Υπηρεσία της ΥΠ.Ε.Ε. διαρθρώνεται στις παρακάτω οργανικές μονάδες:

- α) Γραφείο Γραμματειακής Υποστήριξης, Επικοινωνίας, Πληροφόρησης και Παραπόνων Πολιτών
- β) Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης
- γ) Διεύθυνση Σχεδιασμού και Συντονισμού Ελέγχων
- δ) Διεύθυνση Ειδικών Υποθέσεων

⁵⁵ Η ΥΠ.Ε.Ε. διαρθρώνεται στις παρακάτω Περιφερειακές Διευθύνσεις:

- α) Επιχειρησιακή Διεύθυνση Ειδικών Υποθέσεων Αθηνών
- β) Επιχειρησιακή Διεύθυνση Ειδικών Υποθέσεων Θεσσαλονίκης
- γ) Περιφερειακή Διεύθυνση ΥΠ.Ε.Ε. Αττικής
- δ) Περιφερειακή Διεύθυνση ΥΠ.Ε.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας
- ε) Περιφερειακή Διεύθυνση ΥΠ.Ε.Ε. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης
- στ) Περιφερειακή Διεύθυνση ΥΠ.Ε.Ε. Δυτικής Μακεδονίας
- ζ) Περιφερειακή Διεύθυνση ΥΠ.Ε.Ε. Δυτικής Ελλάδας
- η) Περιφερειακή Διεύθυνση ΥΠ.Ε.Ε. Ηπείρου
- θ) Περιφερειακή Διεύθυνση ΥΠ.Ε.Ε. Θεσσαλίας
- ι) Περιφερειακή Διεύθυνση ΥΠ.Ε.Ε. Ιονίων Νήσων
- ια) Περιφερειακή Διεύθυνση ΥΠ.Ε.Ε. Στερεάς Ελλάδας
- ιβ) Περιφερειακή Διεύθυνση ΥΠ.Ε.Ε. Πελοποννήσου
- ιγ) Περιφερειακή Διεύθυνση ΥΠ.Ε.Ε. Βορείου Αιγαίου
- ιδ) Περιφερειακή Διεύθυνση ΥΠ.Ε.Ε. Νοτίου Αιγαίου
- ιε) Περιφερειακή Διεύθυνση ΥΠ.Ε.Ε. Κρήτης.

5. Υπουργείο Υγείας

5.1 Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας (Σ.Ε.Υ.Υ.Π.)

Το Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας ιδρύθηκε με το ν. 2920/2001 (όπως ισχύει) και υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Υγείας (άρθρο 1 παρ. 1 ν. 2920/2001). Ως αποστολή του, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ίδιου νόμου, είναι η ανάπτυξη και λειτουργία κεντρικού και περιφερειακού μηχανισμού για τη διενέργεια συστηματικών επιθεωρήσεων, ελέγχων και ερευνών σε όλες τις υπηρεσίες και τους φορείς που υπάγονται στην αρμοδιότητα ή την εποπτεία του Υπουργού Υγείας και στις υπηρεσίες υγείας των ασφαλιστικών φορέων.

Βασικός σκοπός του είναι η βελτίωση της παραγωγικότητας και αποτελεσματικότητας των παραπάνω υπηρεσιών και φορέων. Επιπλέον, στόχο έχει την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας, την εξάλειψη της κακοδιοίκησης και την προστασία της υγείας και της περιουσίας των πολιτών από την παροχή υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας με καταχρηστικό τρόπο.

Το Σ.Ε.Υ.Υ.Π αποτελούν η Κεντρική Υπηρεσία με έδρα την Αθήνα και το Περιφερειακό Γραφείο Μακεδονίας-Θράκης με έδρα τη Θεσσαλονίκη. Του Σώματος Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας (Σ.Ε.Υ.Υ.Π.) προΐσταται Γενικός Επιθεωρητής. Σύμφωνα με το οργανωτικό του σχήμα, το Σ.Ε.Υ.Υ.Π. διαχωρίζεται σε τρεις τομείς δράσης⁵⁶:

- Τομέα Υγειονομικού - Φαρμακευτικού Ελέγχου
- Τομέα Διοικητικού - Οικονομικού Ελέγχου
- Ελέγχου Φορέων Πρόνοιας

Σε κάθε έναν από τους προαναφερόμενους Τομείς προΐσταται ένας Βοηθός Γενικού Επιθεωρητή.

⁵⁶ Υπουργείο Υγείας. Διαθέσιμο στο : www.sevyp.gr

Αρμοδιότητες⁵⁷

Ο Γενικός Επιθεωρητής διοικεί το Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας (Σ.Ε.Υ.Υ.Π) και προΐσταται των Επιθεωρητών. Ειδικότερα ο Γενικός Επιθεωρητής έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες:

- Κατευθύνει τη δράση του Σώματος για την καλύτερη εκπλήρωση της αποστολής του.
- Ασκεί εποπτεία και έλεγχο στο Σώμα και αξιολογεί το επιτελούμενο από αυτό έργο.
- Καταρτίζει το πρόγραμμα ελεγκτικής δράσης του Σώματος.
- Απευθύνει στους Επιθεωρητές τις εντολές επιθεώρησης, ελέγχου και έρευνας.
- Εκδίδει γενικές οδηγίες για την οργάνωση της ελεγκτικής διαδικασίας του Σώματος και την εύρυθμη λειτουργία του.
- Συντάσσει την ετήσια έκθεση πεπραγμένων του Σώματος.
- Είναι πειθαρχικός προϊστάμενος των Επιθεωρητών και μπορεί να επιβάλλει ποινή επίπληξης ή προστίμου έως και το ήμισυ των μηνιαίων αποδοχών.
- Αξιολογεί τους Επιθεωρητές, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.
- Επιλέγει τους Βοηθούς Γενικούς Επιθεωρητές τους οποίους τοποθετεί ως προϊσταμένους και συντονιστές των τομέων.
- Ορίζει τον αναπληρωτή του, ο οποίος των αναπληρώνει, όταν αυτός απουσιάζει ή κωλύεται για οποιονδήποτε λόγο.
- Εξουσιοδοτεί τον αναπληρωτή του ή και τους Βοηθούς Γενικούς Επιθεωρητές να υπογράφουν με εντολή του τα έγγραφα με τα οποία ζητούνται πληροφορίες, διευκρινίσεις και άλλα στοιχεία σχετικά με τις υποθέσεις τους ή να προβαίνουν σε άλλες

⁵⁷ Υπουργείο Υγείας. Διαθέσιμο στο : www.sevyp.gr

ενέργειες που αφορούν την παρακολούθηση της πορείας του ελεγκτικού έργου.

- Εισηγείται στον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων για την υλοποίηση των προτάσεων που περιλαμβάνονται στις εκθέσεις των Επιθεωρητών.

Στελέχωση⁵⁸

Σε τέσσερις τομείς⁵⁹ διαρθρώνεται εσωτερικά το Σ.Ε.Υ.Υ.Π.. Συνολικά στελεχώνεται με 134 άτομα, τους Βοηθούς Γενικού Επιθεωρητή, τους Επιθεωρητές και τους Βοηθούς Επιθεωρητές. Επικεφαλής όλων είναι ο Γενικός Επιθεωρητής. Οι Επιθεωρητές διακρίνονται σε ειδικότητες επιθεωρητών (υγειονομικοί, διοικητικοί-οικονομικοί, κοινωνικοί και καπνού-αλκοόλ) και αποσπώνται από τις οργανικές τους θέσεις σε φορείς του Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ. (άρθρο 4 ν. 2920/2001).

6.Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

6.1 Σώμα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων

Το Σώμα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων συστάθηκε με το π.δ. 100/2014 «Οργανισμός ΥΠΕΚΑ», προκειμένου να συγκεντρωθούν σε μια διοικητική μονάδα επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης όλες οι ελεγκτικές λειτουργίες⁶⁰ του Υπουργείου.

⁵⁸ Κατσαγγέλου Ειρήνη : Συγκριτική εξέταση ελεγκτικής διαδικασίας (θεσμικό πλαίσιο, πρακτική) των Σωμάτων Επιθεώρησης και Ελέγχου της ελληνικής δημόσιας διοίκησης. Ανάδειξη προβλημάτων και καλών πρακτικών. Προτάσεις για βελτίωση του ελεγκτικού έργου. Διπλωματική Εργασία Ε.Σ.Δ.Δ.Α., Αθήνα 2014

⁵⁹ α) Υγειονομικού-Φαρμακευτικού Ελέγχου, β) Διοικητικού-Οικονομικού Ελέγχου, γ) Ελέγχου Φορέων Πρόνοιας και δ) Ελέγχου Καπνού και Αλκοόλ.

⁶⁰ Σύμφωνα με την ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας <http://www.ypeka.gr/> :

- Με το ν. 2947/2001 ιδρύθηκε η πρώην Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (Ε.Υ.Ε.Π.). Ως αρμοδιότητά της είχε οριστεί ο έλεγχος τήρησης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.
- Με το ν. 3818/2010 συστάθηκε η πρώην Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (Ε.Υ.Ε.Π.ΕΝ.). Ως αρμοδιότητά της ήταν ο έλεγχος των ενεργειακών επιθεωρητών.
- Με το ν. 4030/2011 δημιουργήθηκε η πρώην Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Δόμησης (Ε.Υ.Ε.Δ.) και με το ν. 4014/2011 συστάθηκε η πρώην Ειδική Υπηρεσία Κατεδαφίσεων (Ε.Υ.Κ.) που (και μετέπειτα μετονομάστηκε σε Ειδική Υπηρεσία Επιθεώρησης και

Αρμοδιότητες ⁶¹:

Κάποιες από τις βασικές αρμοδιότητες του Σώματος είναι οι εξής:

- Η παρακολούθηση και ο έλεγχος των μεταλλείων, λατομείων και των εγκαταστάσεων επεξεργασίας των ορυκτών, των εργοστασίων εμπλουτισμού και των εξαγωγικών μεταλλουργιών, εντός μεταλλευτικών και λατομικών χώρων αντίστοιχα, σε ό,τι αφορά στην ορθολογική και σύννομη εκμετάλλευση, στην ασφάλεια των έργων, στην προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης ζωής και υγείας, των γειτνιαζουσών εγκαταστάσεων έργων δημόσιας ωφέλειας καθώς επίσης η επιβολή λήψης των ενδεδειγμένων μέτρων και η επιβολή κυρώσεων,
- Ο έλεγχος της κατασκευής των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας, ευρισκομένων εντός μεταλλευτικών και λατομικών χώρων αντίστοιχα, μεταλλείων και λατομείων, σύμφωνα με τις χορηγούμενες άδειες και η επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων στους παραβάτες,
- Η γνωμοδότηση και εισήγηση για την αναγκαιότητα των αιτούμενων προς προσωρινή κατάληψη ή απαλλοτρίωση εκτάσεων για την εξυπηρέτηση των αναγκών της εκμετάλλευσης μεταλλείων και λατομείων καθώς και ο έλεγχος των απαλλοτριωμένων εκτάσεων που παραχωρήθηκαν κατά χρήση,
- Η διενέργεια αυτοψιών και η σύνταξη εκθέσεων πραγματογνωμοσύνης, για ατυχήματα – δυστυχήματα σε

Κατεδάφισης Αυθαιρέτων. Ως αρμοδιότητα είχαν τον έλεγχο της τήρησης και της ορθής εφαρμογής της διαδικασίας δόμησης.

- Με το νόμο περί μεταλλείων, ορυχείων και λατομείων του 1861 ιδρύθηκαν η πρώην Επιθεώρηση Μεταλλείων Βορείου Ελλάδας και η πρώην Επιθεώρηση Μεταλλείων Νοτίου Ελλάδας. Ως κύρια αρμοδιότητά τους ήταν ο έλεγχος της εφαρμογής της μεταλλευτικής και λατομικής νομοθεσίας στους μεταλλευτικούς και λατομικούς χώρους, αντίστοιχα.
- Με το π.δ. 148/2009 συστάθηκε το Συντονιστικό Γραφείο Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών (ΣΥ.Γ.Α.ΠΕ.Ζ.). Ως αρμοδιότητά του καθοριζόταν η εφαρμογή της περιβαλλοντικής ευθύνης (καθορισμός μέτρων πρόληψης και αποκατάστασης περιβαλλοντικής ζημίας και παρακολούθηση υλοποίησης των μέτρων αποκατάστασης).

⁶¹Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Συνοπτική παρουσίαση του έργου του Σώματος κατά το έτος 2014

μεταλλεία και λατομεία καθώς και σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας των ορυκτών,

- Η προσωρινή απαγόρευση και η ανάκληση, καθώς και η εισήγηση αρμοδίως για την οριστική διακοπή της λειτουργίας μεταλλείων και λατομείων για λόγους ασφαλείας.
- Η αξιολόγηση των στοιχείων δραστηριότητας των μεταλλείων και λατομείων που υποβάλλονται από τις επιχειρήσεις και γνωμοδότηση για την ακρίβεια αυτών.

Στις περιπτώσεις όπου διαπιστώνονται παραβάσεις, εισηγείται, ή επιβάλλει, κατά περίπτωση, διοικητικές κυρώσεις (όπως χρηματικά πρόστιμα). Όπου διαπιστώνεται ρύπανση ή υποβάθμιση του περιβάλλοντος ή άλλο πιθανό ποινικό αδίκημα, το Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ. παραπέμπει τις υποθέσεις στους αρμόδιους εισαγγελείς, ενώ στους Επιθεωρητές Περιβάλλοντος έχουν δοθεί προανακριτικά καθήκοντα.

Διάρθρωση

Το Σώμα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων, που λειτουργεί σε επίπεδο Γενικής Διεύθυνσης. Απαρτίζεται από τις κάτωθι υπηρεσίες που λειτουργούν σε επίπεδο Διεύθυνσης⁶²:

- Την Επιθεώρηση Νοτίου Ελλάδας, με έδρα την Αθήνα⁶³,
- Την Επιθεώρηση Βορείου Ελλάδας, με έδρα τη Θεσσαλονίκη⁶⁴, και
- Το Συντονιστικό Γραφείο Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών (ΣΥ.Γ.Α.ΠΕ.Ζ.) με έδρα την Αθήνα.⁶⁵

⁶² Άρθρο 10§2 του π.δ. 100/2014

⁶³ Στην χωρική αρμοδιότητα της οποίας υπάγονται οι Περιφέρειες Αττικής, Στερεάς Ελλάδος, Πελοποννήσου, Νοτίου Αιγαίου, Κρήτης, Ιονίου και Δυτικής Ελλάδος.

⁶⁴ Στην χωρική αρμοδιότητα της οποίας υπάγονται οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Βορείου Αιγαίου και Ηπείρου.

⁶⁵ Έχει αρμοδιότητα σε όλη τη χώρα.

Στελέχωση⁶⁶

Με Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ή με τις Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις ασκείται ο έλεγχος στη χώρα μας. Ο έλεγχος τήρησης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και των περιβαλλοντικών επιβάλλεται :

- Με τους Επιθεωρητές Περιβάλλοντος οι οποίοι υπηρετούν στα δύο Τμήματα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος (Νοτίου και Βορείου Ελλάδας) του Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ. του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,
- Με τους υπαλλήλους των Διευθύνσεων Περιβάλλοντος των 13 Περιφερειών καθώς και με τους υπαλλήλους που συμμετέχουν στα Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος που συγκροτούνται σε κάθε Περιφέρεια,
- Με τους υπαλλήλους άλλων υπηρεσιών, όπως τα Δασαρχεία, οι Υπηρεσίες δόμησης των Δήμων, τα Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος (Κ.Ε.Π.Π.Ε.), οι Κτηματικές Υπηρεσίες, η Διεύθυνση Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος του Υπουργείου Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής κ.ά.

Σε σχέση με τους άλλους υπαλλήλους της διοίκησης που διενεργούν περιβαλλοντικούς ελέγχους οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος έχουν αυξημένες αρμοδιότητες για την πραγμάτωση του έργου τους αποτελεσματικότερα.

⁶⁶ Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας Σώμα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας & Μεταλλείων (Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ.). Συνοπτική Παρουσίαση του Έργου του Σώματος κατά το έτος 2015

7. Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

7.1 Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών του Υπουργείου Μεταφορών & Επικοινωνιών (Σ.Ε.Ε.Υ.Μ.Ε.)⁶⁷

Το Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών του αρχικού Υπουργείου Μεταφορών & Επικοινωνιών (Σ.Ε.Ε.Υ.Μ.Ε.) συνεστήθη με το άρθρο 19 του ν. 2671/98 (Φ.Ε.Κ. 289 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα και από τον Μάρτιο του έτους 2000 ξεκίνησε ουσιαστικά η στελέχωση, οργάνωση και λειτουργία του. Με την έκδοση του Κανονισμού Λειτουργίας του Σ.Ε.Ε.Υ.Μ.Ε. ρυθμίστηκαν όλες οι λεπτομέρειες για την οργάνωση και λειτουργία του, (π.δ. 338/02, Φ.Ε.Κ. 282 Α'). Με τη σύσταση του Σώματος Επιθεωρητών - Ελεγκτών, θεσμοθετήθηκε, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, το όργανο εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου των υπηρεσιών του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών. Το Σώμα ελέγχει τους φορείς που παρέχουν έργο της αρμοδιότητάς του. Ειδικότερα το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών με την σύσταση του Σ.Ε.Ε.Υ.Μ.Ε. επεδίωξε:

- Να εξασφαλισθεί η βελτίωση του επιπέδου των υπηρεσιών που παρέχονται στους πολίτες. Σκοπός του είναι η υλοποίηση του καθολικού αιτήματος της εποχής μας για μεγαλύτερη αποδοτικότητα, αποτελεσματικότητα και διαφάνεια των Υπηρεσιών που εποπτεύει.
- Να βοηθήσει την προσπάθεια που καταβάλλεται για την αναμόρφωση, την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης. Μέσω της διενέργειας τακτικών και εκτάκτων επιθεωρήσεων, ελέγχων και ερευνών στις Υπηρεσίες, Φορείς, Οργανισμούς και νομικά ή φυσικά πρόσωπα διασφαλίζει την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία τους.

Σκοπός των επιθεωρήσεων, ελέγχων και ερευνών που διενεργεί το Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών του Υπουργείου Μεταφορών είναι η διασφάλιση της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας των παραπάνω Υπηρεσιών. Στοχεύει στην εξασφάλιση της συνοχής και της νομιμότητας, την τήρηση των κειμένων διατάξεων, τον εντοπισμό

⁶⁷ Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών. Διαθέσιμο στο : <http://www.yme.gr>

φαινομένων αδιαφάνειας, διαφθοράς και αναποτελεσματικότητας, την πρόληψη της διαφθοράς, την καταστολή καταστάσεων που αντίκεινται στο δημόσιο συμφέρον, την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών και την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη. Οι προτάσεις προς υλοποίηση, που εμπεριέχονται στις εκθέσεις του Σ.Ε.Ε.Υ.Μ.Ε., κοινοποιούνται στις Υπηρεσίες, Οργανισμούς, Φορείς ή πρόσωπα, που ελέγχθηκαν.

Αν μετά το πέρας των επιθεωρήσεων, ελέγχων ή ερευνών προκύψουν αποχρώσεις ενδείξεις αξιόποινων πράξεων για λειτουργό, ή υπάλληλο των Υπηρεσιών, των Οργανισμών ή των Φορέων, ή για φυσικά ή νομικά πρόσωπα που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Σ.Ε.Ε.Υ.Μ.Ε., τα πραγματικά περιστατικά καταγράφονται στην έκθεση του Επιθεωρητή - Ελεγκτή με την πρόταση της αποστολής της έκθεσης στην αρμόδια Εισαγγελική Αρχή.

Αρμοδιότητες⁶⁸

Το Σ.Ε.Ε.Υ.Μ.Ε. διενεργεί τακτικές και έκτακτες επιθεωρήσεις, έρευνες και ελέγχους στις υπηρεσίες :

- του Υπουργείου Μεταφορών,
- των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, (πλέον αιρετών Περιφερειών), στον τομέα της αυτοδιοίκησης.
- της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας
- του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου,
- του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (και των θυγατρικών του),
- των Ελληνικών Ταχυδρομείων,
- της Ολυμπιακής Αεροπορίας (και των θυγατρικών της),
- των Ηλεκτρικών Σιδηροδρόμων Αθηνών - Πειραιά,
- των Ηλεκτρικών Λεωφορείων Περιοχής Αθηνών - Πειραιά,
- της Εταιρείας Θερμικών Λεωφορείων,
- του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Αθήνας (και των θυγατρικών του),

⁶⁸ Άρθρο 19 παρ. 5 ν. 2671/1998 και άρθρο 4 π.δ. 338/2002

- καθώς και σε οποιονδήποτε ιδιωτικό φορέα, στον οποίο έχει ανατεθεί έργο αρμοδιότητας του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Το Σ.Ε.Ε.Υ.Μ.Ε. είναι αρμόδιο να εξετάζει τη συνδρομή των όρων νομιμότητας της διοικητικής δράσης και να διαπιστώνει τυχόν καταστρατηγήσεις και παρανομίες. Είναι υπεύθυνο να εντοπίζει γενικά κάθε παράγοντα που επηρεάζει δυσμενώς την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των ελεγχόμενων Υπηρεσιών, Οργανισμών ή Φορέων. Τέτοιοι παράγοντες είναι οι αιτίες κακής λειτουργίας, κακής διαχείρισης, χαμηλής ποιότητας ή υψηλού κόστους των υπηρεσιών. Ερευνά την πλημμελή εφαρμογή της νομοθεσίας, ή την παραβίαση της αρχής της ισότητας και διαφάνειας κατά την παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες.

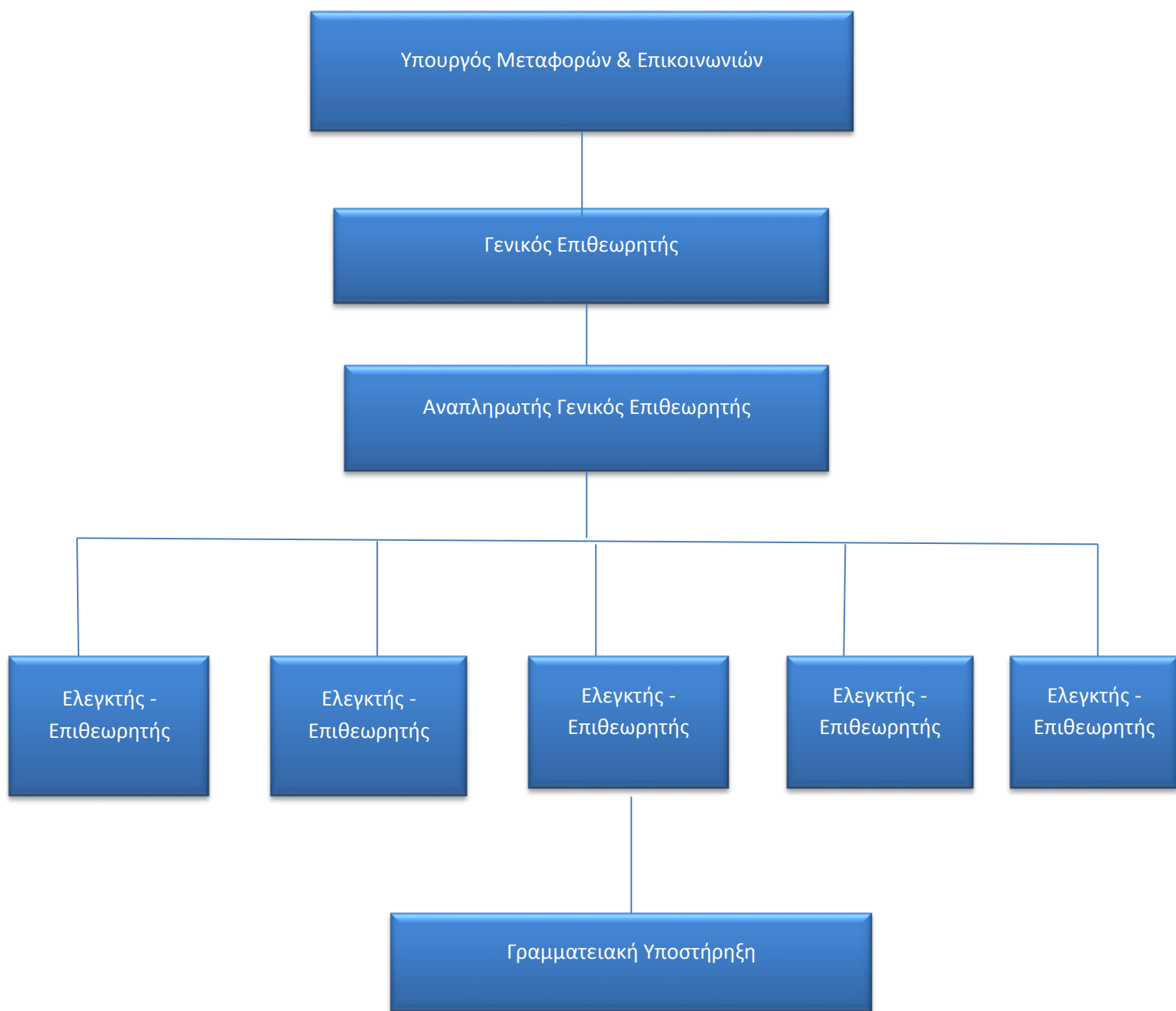
Οργάνωση - Δομή⁶⁹

Το Σ.Ε.Ε.Υ.Μ.Ε.⁷⁰ υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών. Ο Γενικός Επιθεωρητής διοικεί και προΐσταται του Σώματος. Οι Επιθεωρητές - Ελεγκτές που υπηρετούν στο Σ.Ε.Ε.Υ.Μ.Ε. είναι υπάλληλοι Α' βαθμού, Παν/κής εκπαίδευσης. Οι ελεγχόμενες υποθέσεις μπορεί να προκύψουν ύστερα από ενυπόγραφες καταγγελίες πολιτών, αυτεπάγγελτα με εντολή του Γενικού Επιθεωρητή, με εντολή του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, με εντολή του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης ή του Συντονιστικού Οργάνου Επιθεώρησης & Ελέγχου, ύστερα από αίτημα του Συνηγόρου του Πολίτη ή του Σώματος Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης.

Στο ακόλουθο διάγραμμα παρατίθεται το σχετικό οργανόγραμμα προκειμένου να γίνει κατανοητή η θέση του Γενικού Επιθεωρητή στο Σ.Ε.Ε.Υ.Μ.Ε. :

⁶⁹ Φ.Ε.Κ. Άρθρο 6/176 του 2014

⁷⁰ Αναφέρεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου πως παρέχονται εκθέσεις πεπραγμένων μέχρι το 2014

Πηγή : www.yme.gr

7.2 Σώμα Επιθεωρητών Δημόσιων Έργων

Για τη διαρκή (περιοδική ή έκτακτη) επιθεώρηση των έργων που εκτελούνται από τους φορείς του δημόσιου τομέα, όπως κάθε φορά ορίζεται, συνεστήθη Σώμα Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων (Σ.Ε.Δ.Ε.), που υπήχθη απευθείας στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ενώ πλέον υπάγεται στον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών.⁷¹

Η αποστολή του Σ.Ε.Δ.Ε. συνίσταται στη διενέργεια επιθεωρήσεων των Δ.Ε. Οι επιθεωρήσεις αυτές έχουν χαρακτήρα διαρκή αλλά μπορεί να είναι περιοδικές ή και έκτακτες.⁷² Οι επιθεωρήσεις έχουν διοικητικό χαρακτήρα και ως εκ τούτου δεν εμποδίζεται η διενέργεια ακόμα και όταν έχει κριθεί δικαστικώς η νομιμότητα της ανάθεσης ορισμένου έργου. Η έγκυρη επισήμανση τεχνικών ελαττωμάτων – πλημμελημάτων του έργου αποτελεί βασική αποστολή του Σ.Ε.Δ.Ε., για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος που επιτάσσει αφενός την άψογη και εντός χρονοδιαγράμματος κατασκευή του έργου και αφετέρου την προστασία των οικονομικών συμφερόντων του δημοσίου.

Η επιθεώρηση του Σ.Ε.Δ.Ε. δεν πρέπει να συγχέεται με τις επιθεωρήσεις που προβλέπονται στο ΠΔ 475/1976 τόσο για την έκδοση περαίωσης εργασιών (*άρθρο 40§2 Ο προϊστάμενος της διεύθυνσης Υπηρεσίας εκδίδει βεβαίωση περί της εμπρόθεσμου περαίωσης, δυνάμενος προς τούτο να διενεργήσει επιθεώρηση*) όσο και για την διαπίστωση πλημμελούς εκτέλεσης του έργου (*άρθρο 41 παραγ. 2 Η πλημμελής κατασκευή των έργων διαπιστούται υπό των προϊστάμενο της διεύθυνσης Υπηρεσίας κατόπιν επιθεώρησης των έργων.*)⁷³

Η ελεγκτική αρμοδιότητα του Σ.Ε.Δ.Ε. επεκτείνεται σε όλες τις φάσεις παραγωγής των έργων. Πιο συγκεκριμένα επιβλέπει τις διαδικασίες από

⁷¹ Άρθρο 22 του ν. 1418/1984

⁷² Τακτική Επιθεώρηση, ενεργείται κατά περιόδους, που καθορίζονται από το Εποπτικό Συμβούλιο. Έκτακτη Επιθεώρηση γίνεται στις περιπτώσεις που ειδικοί λόγοι το επιβάλλουν και μπορεί να περιορίζονται σε ορισμένο έργο ή Ομάδα Έργων και σε ορισμένες Υπηρεσίες ή ομάδα Υπηρεσιών.

⁷³ Φυτράκης Ε. : Τα Ελεγκτικά Σώματα της Διοίκησης : Θεωρία - Νομοθεσία - Νομολογία. Εκδ Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2010, σελ: 530-531

τη μελέτη των έργων μέχρι την οριστική παραλαβή αυτών. Κατά αυτήν την άποψη ο έλεγχος έχει διττό χαρακτήρα δηλαδή είναι προληπτικός υπό την έννοια της ενημέρωσης των φορέων υλοποίησης των έργων για παραλείψεις και σφάλματα που παρατηρούνται στη διαχείριση και ποιότητα των έργων, και είναι κατασταλτικός με την επισήμανση των παραβάσεων που επισύρουν διοικητικές ή ποινικές κυρώσεις των αρμόδιων οργάνων.

8.Σύγκριση και Αξιολόγηση Σωμάτων Επιθεώρησης

Στο προηγούμενο Κεφάλαιο παρουσιάστηκαν μερικά από τα Σώματα Ελέγχου της Διοίκησης όσον αφορά τις αρμοδιότητες και την οργάνωση - δομή τους. Στη συνέχεια αυτού του Κεφαλαίου θα συγκριθούν και θα αξιολογηθούν τα Σώματα Ελέγχου ώστε να διαπιστωθεί εάν υπάρχει επικάλυψη αρμοδιοτήτων.

Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης

Καταρχήν, παρατηρείται μια ταύτιση στις αρμοδιότητες του Γ.Ε.Δ.Δ. και του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. η οποία είναι γενική σε σχέση με τα λοιπά σώματα επιθεώρησης της δημόσιας διοίκησης.

Συγκεκριμένα, τόσο ο Γ.Ε.Δ.Δ. όσο και το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. διενεργούν ελέγχους, επιθεωρήσεις και έρευνες για την καταπολέμηση των φαινομένων διαφθοράς, κακοδιοίκησης, αδιαφανών διαδικασιών, αναποτελεσματικότητας, χαμηλής παραγωγικότητας και ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών ώστε να εντοπίσουν την εστία του προβλήματος και να προτείνουν διορθωτικά διοικητικά μέτρα για τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες ή να προτείνουν την άσκηση της πειθαρχικής ή ποινικής δίωξης, όπου κριθεί απαραίτητο.

Σε σχέση με τους φορείς που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά⁷⁴ τους αλλά και ως προς τον κοινό στόχο για τον εντοπισμό των φαινομένων διαφθοράς, τα δυο αυτά ελεγκτικά όργανα παρουσιάζουν επικάλυψη.

Ακόμη, μια σημαντική παρεμφερής αρμοδιότητα των δυο ελεγκτικών οργάνων είναι ότι ο Γ.Ε.Δ.Δ. ασκεί έλεγχο των ετήσιων δηλώσεων οικονομικής κατάστασης (πόθεν έσχες) όλων των μελών των Σωμάτων Επιθεώρησης και Ελέγχου και των ετήσιων δηλώσεων οικονομικής κατάστασης όλων των προϊσταμένων των Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών και των λοιπών ελεγκτικών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και των υπαλλήλων (ελεγκτών) που υπηρετούν σε αυτές

⁷⁴ Δεν επιλαμβάνονται πράξεων ή παραλείψεων των συνταγματικά κατοχυρωμένων Ανεξάρτητων Αρχών αλλά ούτε και θεμάτων που αφορούν στην εθνική άμυνα και ασφάλεια.

καθώς και των προϊσταμένων και των υπαλλήλων των πολεοδομικών γραφείων και υπηρεσιών των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης⁷⁵. Ενώ το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. ασκεί έλεγχο στην περιουσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των φορέων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του.⁷⁶

Από την άλλη πλευρά, ο Γ.Ε.Δ.Δ. διαφοροποιείται από άλλα ελεγκτικά όργανα και ιδιαιτέρως από το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. καθώς με τον ν. 3074/2002 «Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, αναβάθμιση του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. και του Συντονιστικού Οργάνου Επιθεώρησης και Ελέγχου» η λειτουργία και η προεδρία του Σ.Ο.Ε.Ε. ανατέθηκε στο Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Ε.Δ.Δ.).⁷⁷ Στις Συνεδριάσεις του Σ.Ο.Ε.Ε. μπορεί να καλούνται με απόφαση του Προέδρου του να παρασταθούν και προϊστάμενοι υπηρεσιακών μονάδων Επιθεώρησης των φορέων της παρ.1 του άρθρου 6 του ν. 2477/1997.⁷⁸

Σκοπός του Σ.Ο.Ε.Ε. είναι η παρακολούθηση και ο συντονισμός της επιθεώρησης και του Ελέγχου από το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. και τα ιδιαίτερα Σώματα Επιθεώρησης και Ελέγχου, αρμοδιότητα που επίσης συμπεριλαμβάνεται στην αποστολή του Γ.Ε.Δ.Δ. σύμφωνα με τον ιδρυτικό του νόμο⁷⁹. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να συντονίζει, να παρακολουθεί και να αξιολογεί το έργο των Ελεγκτικών Σωμάτων της Διοίκησης,⁸⁰ δεν είναι ιεραρχικά ανώτερος αλλά με αυτές τις ιδιότητες *διαφοροποιείται* από το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. Παράλληλα, διαθέτει επιπλέον δυνατότητες όπως η άρση του τραπεζικού, φορολογικού και χρηματιστηριακού απορρήτου των ελεγχόμενων προσώπων και έχει το δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά των αποφάσεων του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που επιβάλλουν τις πειθαρχικές ποινές της προσωρινής παύσης και του υποβιβασμού με αίτημα την επιβολή της πειθαρχικής ποινής⁸¹ της οριστικής παύσης.⁸²

⁷⁵ Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, Έκθεση πεπραγμένων 2014, σελ: 24

⁷⁶ Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, Έκθεση πεπραγμένων 2014, σελ: 3

⁷⁷ Πεπραγμένα Συντονιστικού Οργάνου Επιθεώρησης και Ελέγχου 2014, σελ: 128

⁷⁸ Μπέσιλα-Μακρίδη Ε. : Ο Έλεγχος της Δημόσιας Διοίκησης. Από το <<Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης.>> Έκδοση τρίτη. Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2002, σελ: 64

⁷⁹ Μπέσιλα-Μακρίδη Ε. : Ο Έλεγχος της Δημόσιας Διοίκησης. Από το <<Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης.>> Έκδοση τρίτη. Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2002, σελ: 64

⁸⁰ Μακρυδημήτρης Α. και Πραβίτα Μ. - Η. : Δημόσια Διοίκηση : Στοιχεία Διοικητικής Οργάνωσης. Ε' Έκδοση. Εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2012, σελ: 575

⁸¹ Ο συσχετισμός των διαπιστώσεων των πορισμάτων και των εκθέσεων επιθεώρησης και ελέγχου γίνεται πιο εύκολος μέσω της πειθαρχικής δικαιοδοσίας του Γ.Ε.Δ.Δ.. Ο συσχετισμός αυτός καθίσταται απαραίτητος για την παρακολούθηση της ορθής εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 14§3 του ν.3345/2005, σύμφωνα με την οποία όταν στα πορίσματα και εκθέσεις επιθεώρησης και

Επιπρόσθετα, η αναφορά που έγινε στο πρώτο μέρος σχετικά με την προσωπική και λειτουργική⁸³ ανεξαρτησία συνηγορεί στην ύπαρξη μιας ελεγκτικής αρχής αυξημένου κύρους και βεληνεκούς που δρα με ανεξαρτησία προκειμένου να πραγματώσει την αποστολή της.

Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε)

Το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.) αποτελεί τον κατεξοχήν ελεγκτικό μηχανισμό του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για τον έλεγχο της εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας. Διαθέτει Υπηρεσίες σε όλη την επικράτεια, και έχει ως βασικό σκοπό τη διασφάλιση αφενός μεν των εργασιακών δικαιωμάτων, αφετέρου δε της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων. Επιπλέον, το Σ.ΕΠ.Ε. είναι αρμόδιο να ερευνά, παράλληλα και ανεξάρτητα από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, την ασφαλιστική κάλυψη των εργαζομένων και επομένως αποτελεί σημαντικό παράγοντα στο πεδίο ελέγχου της αδήλωτης εργασίας στην Ελλάδα.

Παράλληλα με τα περιφερειακά τμήματά⁸⁴ του Σ.ΕΠ.Ε., στις έδρες όλων των περιφερειών της χώρας συνιστάται περιφερειακή υπηρεσία ασφάλισης με τίτλο <<Ειδική Υπηρεσία Έλεγχου Ασφάλισης>> (Ε.ΥΠ.Ε.Α.) Ι.Κ.Α. που υπάγεται απευθείας στο Διοικητή του Ι.Κ.Α. και εποπτεύεται από τους κατά τόπους αρμόδιους συντονιστές.

Για την ενδυνάμωση της επιχειρησιακής λειτουργίας των δύο ελεγκτικών σωμάτων του Υπουργείου Εργασίας, δηλαδή της Επιθεώρησης Εργασίας και της Ειδικής Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφάλισης (ΕΥΠΕΑ) του ΙΚΑ, με την έναρξη ισχύος της Υ.Α Υπ. Αριθμ. 11321/11115/802/2.6.2014 (Φ.Ε.Κ. 1551/Β΄/12.6.2014), οι δύο φορείς πλέον ελέγχουν με τον ίδιο τρόπο την αδήλωτη εργασία, δηλαδή επιβάλλουν τα ίδια πρόστιμα. Για περιστατικά εκτεταμένης παραβατικότητας συνδράμει η Οικονομική Αστυνομία. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται από το Σ.Ε.Π.Ε. διαβιβάζονται απευθείας στις εφορίες

ελέγχου διαπιστώνεται η τέλεση πειθαρχικών παραπτωμάτων υπαλλήλων της δημόσιας διοίκησης, τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα δεσμεύονται για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης κατ' αυτών.

⁸² Για περισσότερα βλ. σελ: 17 και 18

⁸³ Διαθέτει οικονομική αυτοτέλεια όπως ορίζεται στη νομοθεσία.

⁸⁴ Βλέπε υποσημείωση 35 σελ: 22

της χώρας, ενώ αυτά της Ε.Υ.Π.Ε.Α. διαβιβάζονται απευθείας στα ασφαλιστικά ταμεία και το ΙΚΑ, χωρίς να περνούν πλέον από τις Τοπικές Διοικητικές Επιτροπές⁸⁵.

Από τα παραπάνω γίνεται εμφανής η επικάλυψη αρμοδιοτήτων σε ό,τι αφορά τον έλεγχο στον ιδιωτικό τομέα. Όμως, το Σ.Ε.Π.Ε διενεργεί έρευνες και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα με σκοπό την ανακάλυψη και την δίωξη της παράνομης απασχόλησης.

Τακτικοί έλεγχοι πλέον διενεργούνται από μικτά κλιμάκια τα οποία αποτελούνται από υπαλλήλους του Σ.ΕΠ.Ε. και τις Ειδικής Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφάλισης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 151 του ν. 3655/2008 σε συνδυασμό και με του άρθρου 31 του ν. 3996/2011.

Ακόμη, η του διάταξη αρ. 151 του ν. 3655/2008 έχει τροποποιηθεί με νεότερη νομοθετική ρύθμιση στο αρ. 31 του ν. 3996/2011, με την οποία επιδιώκεται ένας ολοκληρωμένος συντονισμός ο οποίος επιτυγχάνεται με τη συνεργασία των προαναφερόμενων ελεγκτικών μηχανισμών και του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.). Κίνητρο είναι η αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής και της φοροδιαφυγής. Τα κλιμάκια ελέγχου έχουν ενταχθεί στον προγραμματισμό δράσης των Υπηρεσιών του Σ.ΕΠ.Ε. ενώ καταβάλλεται και συνεχής προσπάθεια αύξησης της αποτελεσματικότητας των ελέγχων μέσα από τη θέσπιση ποσοτικών και ποιοτικών στόχων, την αξιοποίηση των καταγγελιών και τη συνεργασία με τους Κοινωνικούς Εταίρους⁸⁶.

Υπηρεσία Ελέγχου Δαπανών Υγείας Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (Υ.Π.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α.)

Το έργο της Υ.Π.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α.⁸⁷ σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο διακρίνεται κυρίως σε επιθεώρηση και έλεγχο όλων των συμβεβλημένων με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. φορέων παροχής υπηρεσιών Υγείας,

⁸⁵ Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, Έκθεση πεπραγμένων 2014, σελ: 210

⁸⁶ Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, Έκθεση πεπραγμένων 2014, σελ:213

⁸⁷ Σύμφωνα με το αρθρ. 19 της τελευταίας τροποποίησης του Ενιαίου Κανονισμού Παροχών Υγείας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. (κοινή Υπ. Απ. ΕΜΠ. 5 Φ.Ε.Κ. 3054/18.11/2012) ορίζεται ότι: «Η άσκηση του δευτεροβάθμιου ελέγχου των δαπανών υγείας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., υγειονομικού και φαρμακευτικού, επιθεώρησης συμβεβλημένων παροχών υγείας και ο εσωτερικός έλεγχος του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. γίνεται από τα αρμόδια όργανα της Υ.Π.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α. και στα πλαίσια της νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία της. Η όλη εποπτεία κάθε ελέγχου υπάγεται στην Υ.Π.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α.».

εσωτερικό έλεγχο του φορέα, έλεγχο του έργου των ελεγκτών και επιβολή ποινών από τους διενεργούμενους ελέγχους.

Συναφής αρμοδιότητα μπορούμε να πούμε ότι έχει και το Σ.Δ.Ο.Ε. καθώς είναι αρμόδιο για την έρευνα, τον εντοπισμό και την καταστολή οικονομικών παραβάσεων ιδιαίτερης βαρύτητας και σημασίας, όπως οι απάτες και παρατυπίες, οι παραβάσεις που σχετίζονται με προμήθειες, επιδοτήσεις και επιχορηγήσεις, οι παράνομες χρηματιστηριακές και χρηματοπιστωτικές συναλλαγές και γενικά οι οικονομικές απάτες σε βάρος των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανεξάρτητα από τον τόπο τέλεσης.

Το μεγαλύτερο μέρος των ελέγχων που διενεργήθηκαν από την Υπηρεσία⁸⁸ πραγματοποιήθηκαν μετά από καταγγελία των ασφαλισμένων ή φορέων παροχής υπηρεσιών υγείας. Αυτές κατατέθηκαν είτε στο Υπουργείο Υγείας, είτε στην Υπηρεσία, είτε στην λοιπή Κεντρική Υπηρεσία του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και στάλθηκαν στην Υ.Π.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α. από το γραφείο Υπουργού, τον Πρόεδρο και τον Α' Αντιπρόεδρο του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.. Επίσης η Υ.Π.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α. συνεργάστηκε με τα εξής Σώματα και Υπηρεσίες Ελέγχου: το Σ.Ε.Υ.Υ.Π., τον Συνήγορο του Πολίτη, την Οικονομική Αστυνομία, το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., το Σ.Δ.Ο.Ε., τον Γ.Ε.Δ.Δ. και την Δίωξη Ναρκωτικών.⁸⁹ Τα ποσοστά παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί :

Πίνακας: 2.3 Αφορμή Ελέγχου

Αφορμή ελέγχου	Ποσοστά
Καταγγελία (Πρόεδρος Ε.Ο.Π.Υ.Υ., Υπουργείο Υγείας, λοιποί)	75%
Αυτεπάγγελτα	3%
Παράκληση άλλου φορέα (Σ.Ε.Υ.Υ.Π., Οικον. Αστυνομία, Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., Γ.Ε.Δ.Δ., Σ.Δ.Ο.Ε., Δίωξη Ναρκωτικών, Συνήγορος Πολίτη)	22%

Πηγή: Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης. Έκθεση πεπραγμένων 2014, Σελ:188

Επιπλέον, παρόμοιες αρμοδιότητες με την Υ.Π.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α. έχει το Σ.Ε.Υ.Υ.Π.. Το τελευταίο επίσης διενεργεί ελέγχους στα νοσοκομειακά

⁸⁸ Η Υ.Π.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α. είναι το μόνο αρμόδιο όργανο στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για διενέργεια ελέγχων σε ιδιωτικά φαρμακεία και στους λοιπούς πάροχους υγείας και το μόνο όργανο επιβολής κυρώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 80 του ν. 3996/2011.

⁸⁹ Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, Έκθεση πεπραγμένων 2014, σελ: 188

και στα ιδιωτικά φαρμακεία, στις φαρμακαποθήκες, στα εργαστήρια και γενικά σε κάθε κατάσταση παραγωγής ή εμπορίας κάθε είδους φαρμακευτικού ή υγειονομικού υλικού, στα ινστιτούτα αδυνατίσματος και αισθητικής, στα εργοστάσια εμφιάλωσης νερού καθώς και στις ιαματικές πηγές, στις οποίες παρέχονται υπηρεσίες για λόγους υγείας. Πιο συγκεκριμένα, ένας από τους τομείς της Κεντρικής του Υπηρεσίας (Διοικητικός-Οικονομικός) έχει τις εξής υποθέσεις :

- έλεγχοι των χρεώσεων ιατρικών πράξεων ιδιωτικής κλινικής προς τα ασφαλιστικά ταμεία,
- οικονομικοί διαχειριστικοί έλεγχοι σε δημόσια νοσοκομεία με ιδιαίτερη έμφαση σε διαγωνισμούς προμηθειών υλικών και υπηρεσιών.

Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης

Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. αποτελεί μια καινοτομία για την ελληνική Δημόσια Διοίκηση. Κατά το χρόνο λειτουργίας του επιτέλεσε σημαντικό όργανο και συντέλεσε στη βελτίωση αρκετών αδυναμιών της Δημόσιας Διοίκησης.⁹⁰

Οι αρμοδιότητες που διαθέτει το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.⁹¹ σε σύγκριση με τα λοιπά Σώματα Ελέγχου είναι υψίστης σημασίας για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Παρά την σχετική επικάλυψη με τον Γ.Ε.Δ.Δ., πρέπει να τονιστεί ότι κατά την διενέργεια ελέγχων του, το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. διαθέτει γενική αρμοδιότητα. Διαπιστώνεται, πάντως, επικάλυψη με τα υπόλοιπα Σώματα που διενεργούν ελέγχους και επιθεωρήσεις τα οποία εποπτεύουν ιδιωτικούς φορείς εκτός από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα.⁹²

⁹⁰ Μπέσιλα - Μακρίδη Ε. : Ο Έλεγχος της Δημόσιας Διοίκησης. Από το <<Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης.>> Έκδοση τρίτη. Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα,, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2002, σελ: 78-79

⁹¹ Στην αρμοδιότητα του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. ανήκει ο έλεγχος των υπηρεσιών:

α) του Δημοσίου,

β) των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού, καθώς και των επιχειρήσεών τους,

γ) των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και

δ) των κρατικών Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου ή Δημόσιων Επιχειρήσεων ή Επιχειρήσεων, τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος.

Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. δεν επιλαμβάνεται θεμάτων σχετικών με :

- Τη λειτουργία των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών
- Την υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων.

⁹² Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης , Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων 2014, σελ: 4 - 15

Επιπλέον, στο Σ.Ο.Ε.Ε. που έχει σκοπό την παρακολούθηση και το συντονισμό του έργου της Επιθεώρησης και του Ελέγχου, συμμετέχει και το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.⁹³ και όλα τα ξεχωριστά Σώματα Επιθεώρησης και Ελέγχου των φορέων της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3074/2002. Αυτό μπορεί να αποφασίζει τη διενέργεια κοινών επιθεωρήσεων, ελέγχων και ερευνών από μικτές ομάδες επιθεωρητών των Σωμάτων και Υπηρεσιών Επιθεώρησης και Ελέγχου που μετέχουν σε αυτό.⁹⁴

Επιπρόσθετα, το κύρος του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.⁹⁵ ως ελεγκτικού μηχανισμού τονίζεται από την δυνατότητα άσκησης ποινικής ή πειθαρχικής δίωξης⁹⁶. Πρώτα όμως πρέπει να έχει προηγηθεί συγκέντρωση αποδεικτικού υλικού, ώστε να διαβιβαστεί η σχετική αναφορά στην αρμόδια εισαγγελική αρχή. Αυτή τη δυνατότητα την έχει μόνο για υπαλλήλους των φορέων του.

Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. διαφέρει ως προς τα άλλα Σώματα Ελέγχου της διοίκησης καθώς με το αρ. 15, παρ. 4 ν. 3801/2009 (Φ.Ε.Κ. Α 163/4-9-2009), έχει αποκτήσει δικό του προϋπολογισμό. Αυτό αυτόματα σημαίνει και ανεξαρτησία, η οποία ενδυναμώνεται από το γεγονός ότι οι εκθέσεις επιθεώρησης και ελέγχου υπόκεινται σε έγκριση⁹⁷ από τριμελή επιτροπή.⁹⁸

Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης

Παρά το γεγονός ότι το Σ.Ε.Ε.Κ.Κ. υπάγεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, δεν εμφανίζει καμία επικάλυψη αρμοδιοτήτων με το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. και γενικότερα με κανένα από τα Σώματα Ελέγχου.

Το Σ.Ε.Ε.Κ.Κ. δεν συμμετέχει στο Συντονιστικό Όργανο Επιθεώρησης και Ελέγχου (Σ.Ο.Ε.Ε.), όπως οφείλει εκ του νόμου ενώ, δεν δημοσιεύονται

⁹³ Το ανθρώπινο δυναμικό που στελεχώνει το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. είναι διαφορετικών ειδικοτήτων, προβλέπεται εξάλλου η δυνατότητα συμμετοχής σε αυτό επιθεωρητών - ελεγκτών από άλλα Σώματα.

⁹⁴ Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης - ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. Ε.Π. ΠΟΛΙΤΕΙΑ : Εγχειρίδιο Έλεγχου. Για τα Ελεγκτικά Σώματα & Τις Υπηρεσίες Επιθεώρησης και Έλεγχου. Αθήνα, Δεκέμβριος 2007 σελ:31

⁹⁵ Σημαντικές αρμοδιότητες, βλέπε σελ: 25

⁹⁶ Οι επιθεωρητές κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους έχουν δικαίωμα ανακριτικού υπαλλήλου.

⁹⁷ Παρ.4 του αρ.4 του ν. 3613/23.11.2007

⁹⁸ Τον Ειδικό Γραμματέα του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., ως πρόεδρο, τον Προϊστάμενο Επιθεωρητή που τον αναπληρώνει και τον Προϊστάμενο Επιθεωρητή που έχει συντονίσει αυτό τον έλεγχο.

στοιχεία για το τυχόν ελεγκτικό του έργο. Δεν υπάρχει εξάλλου οποιαδήποτε αναφορά σε αυτό ούτε στην Ετήσια Έκθεση του Γ.Ε.Δ.Δ., στην οποία καταγράφεται συνοπτικά το έργο όλων των λοιπών ελεγκτικών σωμάτων της δημόσιας διοίκησης.⁹⁹

Ειδική Γραμματεία Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε)

Το Σ.Δ.Ο.Ε. είναι αρμόδιο για την έρευνα που αφορά σε οικονομικές απάτες. Βέβαια, πρέπει να τονιστεί ότι και ο Γ.Ε.Δ.Δ. ασκεί οικονομικούς ελέγχους όπως :

- Ο έλεγχος των ετήσιων δηλώσεων οικονομικής κατάστασης (πόθεν έσχες) όλων των μελών των Σωμάτων Επιθεώρησης και Ελέγχου.
- Ο έλεγχος των ετήσιων δηλώσεων οικονομικής κατάστασης όλων των προϊσταμένων των Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών και των λοιπών ελεγκτικών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και των υπαλλήλων (ελεγκτών) που υπηρετούν σε αυτές καθώς και των προϊσταμένων και των υπαλλήλων των πολεοδομικών γραφείων και υπηρεσιών των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

Εν προκειμένω, δεν παρατηρείται αλληλοεπικάλυψη καθώς οι αρμοδιότητες του Σ.Δ.Ο.Ε. δεν επεκτείνονται σε αυτές τις περιπτώσεις. Ίσως η απορία που γεννάται είναι γιατί ενώ υπάρχει ειδική γραμματεία για οικονομικά εγκλήματα, ο Γ.Ε.Δ.Δ. αναλαμβάνει αυτές τις αρμοδιότητες.

Παρόμοια είναι και η περίπτωση του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. καθώς είναι αρμόδιο για τον έλεγχο της περιουσιακής κατάστασης υπαλλήλων.

Επιπλέον, στην αρμοδιότητα του Σ.Δ.Ο.Ε. εμπίπτουν οι απάτες, οι παραβάσεις που σχετίζονται με προμήθειες, επιδοτήσεις και επιχορηγήσεις. Σε αυτήν την περίπτωση υπάρχει μια σχετική επικάλυψη σε σχέση με την ΥΠ.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α. καθώς υπάγονται στην αρμοδιότητά της η εποπτεία και ο συντονισμός των ενεργειών για τον έλεγχο των δαπανών του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης όλων των Ασφαλιστικών Φορέων και Κλάδων Ασθένειας αρμοδιότητας Γ.Γ.Κ.Α.. Η

⁹⁹ Φουτράκης Ε. : Τα Ελεγκτικά Σώματα της Διοίκησης : Θεωρία - Νομοθεσία - Νομολογία. Εκδ Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2010, σελ: 500-501

συγκεκριμένη υπηρεσία είναι αρμόδια στον τομέα της υγείας, οπότε η Υ.Π.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α. συνεργάζεται με διάφορα Σώματα και Υπηρεσίες Ελέγχου όπως το Σ.Ε.Υ.Υ.Π., τον Συνήγορο του Πολίτη, την Οικονομική Αστυνομία, το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., το Σ.Δ.Ο.Ε., το Γ.Ε.Δ.Δ. και την Δίωξη Ναρκωτικών.

Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας (Σ.Ε.Υ.Υ.Π.)

Το Σ.Ε.Υ.Υ.Π. ελέγχει τις ακόλουθες υπηρεσίες και φορείς¹⁰⁰ :

- Κεντρικές, περιφερειακές ή αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας.
- Υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Ο.Τ.Α. Α' βαθμού καθώς και των ασφαλιστικών φορέων, που παρέχουν υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας.
- Λοιπά Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. του δημόσιου τομέα, που ασκούν δραστηριότητες στους τομείς υγείας και πρόνοιας και εποπτεύονται από τον Υπουργό Υγείας.
- Φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας του ιδιωτικού τομέα, οι οποίοι εποπτεύονται από τον Υπουργό Υγείας.
- Νοσοκομειακά και ιδιωτικά φαρμακεία, φαρμακαποθήκες, εργαστήρια και γενικά κάθε κατάσταση παραγωγής ή εμπορίας κάθε είδους φαρμακευτικού ή υγειονομικού υλικού, ινστιτούτα αδυνατίσματος και αισθητικής, εργοστάσια εμφιάλωσης νερού καθώς και ιαματικές πηγές, στις οποίες παρέχονται υπηρεσίες για λόγους υγείας.
- Ιδιωτικούς φορείς που έχουν ως αντικείμενο τη διάθεση προϊόντων, που χρησιμοποιούνται άμεσα στην παροχή υπηρεσιών υγείας.

Δεν μπορεί να λεχθεί ότι υπάρχει αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων με το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.. Ο λόγος είναι η έλλειψη ειδικών επιθεωρητών όπως π.χ. ιατρών, οδοντιάτρων κ.ά.. Άρα, δεν μπορεί να ελέγξει περιπτώσεις που έχουν εξαιρετικά τεχνικό χαρακτήρα, παρά μόνο αρκείται στον διοικητικό έλεγχο τήρησης νομιμότητας.

Οι επιθεωρητές κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους έχουν δικαιώματα και καθήκοντα ανακριτικού υπαλλήλου, γεγονός που ισχύει

¹⁰⁰ Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, Έκθεση Πεπραγμένων 2014, σελ: 187

και για τους επιθεωρητές του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.. Εάν από τον έλεγχο διαπιστωθούν ενδείξεις ή περιστατικά τα οποία στοιχειοθετούν αξιόποινες πράξεις, τότε γίνεται, ανάλογα με την περίπτωση, πρόταση για την διεξαγωγή Ε.Δ.Ε.¹⁰¹ για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης κατά του υπαιτίου ή τη λήψη μέτρων.

Τέλος, το Σ.Ε.Υ.Υ.Π. υπάγεται στον διοικητικό μηχανισμό του Υπουργείου Υγείας με αποτέλεσμα τον πιθανό περιορισμό της ανεξαρτησίας του. Αυτή η άποψη ενισχύεται και από το γεγονός ότι ο Υπουργός έχει τη δυνατότητα να δώσει εντολές οι οποίες δεσμεύουν τα όργανα του Σ.Ε.Υ.Υ.Π.. Επίσης το Σώμα δεν διαθέτει δικό του προϋπολογισμό.

Σώμα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων

Με το π.δ. 100/2014 (Φ.Ε.Κ. 167 Α΄) συστήθηκε στις 28 Οκτωβρίου 2014 το Σώμα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων (Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ.) το οποίο περιλαμβάνει όλες τις Υπηρεσίες Επιθεώρησης του Υ.Π.Α.Π.ΕΝ.. Λόγω της φύσης των αρμοδιοτήτων του το Σώμα αυτό δεν έχει παρόμοιες αρμοδιότητες με άλλο Σώμα Ελέγχου της Διοίκησης.

Το θετικό με αυτό το Σώμα είναι ότι αποτελεί συγχώνευση των Ελεγκτικών Σωμάτων του οικείου Υπουργείου με αποτέλεσμα να αποφευχθούν τυχόν αλληλοεπικαλύψεις. Βέβαια, μέχρι στιγμής δεν υπάρχουν απτά αποτελέσματα του έργου του Σώματος καθώς η παρουσίασή του για το έτος 2014 ακολούθησε την διάρθρωση των πρώην Ειδικών Υπηρεσιών από τις οποίες το Σώμα δημιουργήθηκε.

Το Σ.Ε.Π.Δ.Ε.Μ. επιβάλλει υψηλά πρόστιμα αλλά και παραπέμπει τους παραβάτες στον αρμόδιο εισαγγελέα με σκοπό τη συμμόρφωση των φορέων που υπόκεινται στην ελεγκτική του αρμοδιότητα.

Επειδή η λειτουργία των Υπηρεσιών του συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ελέγχεται ως προς τα αποτελέσματά του από τις αρμόδιες Διευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

¹⁰¹ Προκαλεί αυτεπαγγέλτως διενέργεια ένορκης διοικητικής εξέτασης, μετά από καταγγελίες ή σε περιπτώσεις κατά τις οποίες διαπιστώνονται πράξεις, παραλείψεις, ή παραβάσεις, που συνιστούν, κατά την άποψή του, πειθαρχικό παράπτωμα.

Σώμα Επιθεωρητών – Ελεγκτών του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών

Το Σ.Ε.Ε.Υ.Μ.Ε. διενεργεί τακτικές και έκτακτες επιθεωρήσεις, έρευνες και ελέγχους με σκοπό να διασφαλίσει την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία της διοίκησης, όπως άλλωστε και το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ..

Το Σ.Ε.Ε.Υ.Μ.Ε. ελέγχει θέματα που αφορούν μόνο τον τομέα των μεταφορών και της επικοινωνίας με αποτέλεσμα να παρατηρείται μια σχετική επικάλυψη αρμοδιοτήτων με αυτούς τους φορείς οι οποίοι εμπίπτουν και στο πεδίο ελέγχου του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.¹⁰². Η διαφορά του έγκειται στους ιδιωτικούς φορείς (π.χ. σχολές οδηγών) για τους οποίους ανατίθεται ο έλεγχος στο Σ.Ε.Ε.Υ.Μ.Ε..

Γενικότερα, το Σ.Ε.Ε.Υ.Μ.Ε. έχει την δυνατότητα, εάν προκύψουν αποχρώσεις ενδείξεις αξιόποινων πράξεων, να αποστέλλει σχετική έκθεση στην αρμόδια Εισαγγελική Αρχή. Επιπλέον, διατυπώνει γενικές προτάσεις για την βελτίωση της αποδοτικότητας των Υπηρεσιών που υπόκεινται στον έλεγχό του. Μεταξύ των προτάσεων παρατίθενται χωριστά οι αναγκαίες νομοθετικές ή άλλες κανονιστικές ρυθμίσεις, οι οποίες αναμένεται να επιλύσουν τα προβλήματα που εμφανίστηκαν στις ελεγχθείσες υποθέσεις.

Επιπρόσθετα, αυτό το Σώμα Ελέγχου δεν μπορεί να διαθέσει τους πόρους του κατ' αναλογία με τις πραγματικές του ανάγκες καθώς εξαρτάται οικονομικά από το Υπουργείο στο οποίο υπάγεται.

Σώμα Επιθεώρησης Δημόσιων Έργων

Οι Επιθεωρητές Δημόσιων Έργων, που ορίζονται με ανάθεση καθηκόντων σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 177 του ν. 3669/2008, έχουν τις αρμοδιότητες που περιγράφει ο Νόμος και ο Κανονισμός Επιθεωρήσεων Δημόσιων Έργων, για τη διενέργεια επιθεωρήσεων στα έργα των φορέων του δημόσιου τομέα, όπως κάθε φορά αυτός ορίζεται.

¹⁰² Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης - ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. Ε.Π. ΠΟΛΙΤΕΙΑ : Εγχειρίδιο Έλεγχου. Για τα Ελεγκτικά Σώματα & Τις Υπηρεσίες Επιθεώρησης και Έλεγχου. Αθήνα, Δεκέμβριος 2007, σελ:27

Οι ως άνω επιθεωρήσεις εκτείνονται σε όλες τις φάσεις παραγωγής των έργων, ήτοι από τον σχεδιασμό, τη μελέτη, τη δημοπράτηση, την κατάρτιση των συμβάσεων, τη διαχείριση των συμβάσεων μέχρι και την οριστική παραλαβή των έργων και σε οποιοδήποτε στάδιο βρίσκονται οι παραπάνω φάσεις.¹⁰³

Είναι κατανοητό ότι μεταξύ του Σ.Ε.Δ.Ε. και του Σ.Ε.Ε.Υ.Μ.Ε. δεν υπάρχει επικάλυψη αρμοδιοτήτων καθώς έχουν διαφορετικό πεδίο στην ελεγκτική τους αρμοδιότητα.

Περαιτέρω, σε σχέση με το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. το ανθρώπινο δυναμικό που το στελεχώνει προέρχεται από πολλές ειδικότητες, επομένως μπορεί να ανταπεξέλθει καλύτερα.¹⁰⁴ Υπό την έννοια αυτή, φαίνεται να παρουσιάζεται πλήρης επικάλυψη αρμοδιοτήτων, ως προς το έργο της επιθεώρησης δημόσιων έργων στο διοικητικό μέρος της διαδικασίας παραγωγής των τους, όχι πάντως και όσον αφορά στον τεχνικό έλεγχο.

Παράλληλα, η παρέμβαση του συγκεκριμένου ελεγκτικού μηχανισμού δεν είναι τόσο καθοριστική όσο των υπολοίπων, από την άποψη ότι, παρότι εντοπίζει παραλείψεις ή πλημμέλειες κατά την παραγωγή των έργων, το πόρισμα απλά υποβάλλεται στους αρμόδιους φορείς και στον Υπουργό Υποδομών.

¹⁰³ Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, Έκθεση Πεπραγμένων 2014, σελ: 173

¹⁰⁴ Έχει το δικαίωμα να ζητήσει, μετά από σχετικό αίτημα του Ειδικού Γραμματέα, τη συμμετοχή επιθεωρητών ή υπαλλήλων των υπηρεσιακών μονάδων επιθεώρησης ή άλλων υπηρεσιών των φορέων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ..

Κεφάλαιο 3ο

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

1. Συνήγορος του Πολίτη

Ο Συνήγορος του Πολίτη είναι ανεξάρτητη αρχή κατοχυρωμένη στο Σύνταγμα. Συστάθηκε με το ν. 2477/1997 και άρχισε τη λειτουργία του τη 1^η Οκτωβρίου 1998.

Αρμοδιότητες

Σκοπό έχει τη διαμεσολάβηση¹⁰⁵ μεταξύ πολιτών και των δημόσιων υπηρεσιών, των Ο.Τ.Α., των Ν.Π.Δ.Δ. και των επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας που ασχολούνται ως επί το πλείστον με τη διύλιση και διανομή ύδατος, την αποχέτευση και απαγωγή ακάθαρτων υδάτων και λυμάτων, τη διανομή ηλεκτρικού ρεύματος και καυσίμου αερίου, τη μεταφορά των προσώπων και αγαθών από την ξηρά, τη θάλασσα και τον αέρα, τις τηλεπικοινωνίες και τα ταχυδρομεία.¹⁰⁶ Ο Σ.τ.Π. είναι επίσης αρμόδιος και για θέματα που ανάγονται σε ιδιώτες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που προσβάλλουν τα δικαιώματα του παιδιού, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4 του ν. 3094/2003.^{107 108}

Επιπλέον, ο Συνήγορος του Πολίτη ερευνά ατομικές διοικητικές πράξεις των δημοσίων υπηρεσιών που παραβιάζουν δικαιώματα ή προσβάλλουν νόμιμα συμφέροντα φυσικών ή νομικών προσώπων. Ιδίως ερευνά τις περιπτώσεις κατά τις οποίες όργανο δημόσιας υπηρεσίας, ατομικό ή συλλογικό:

¹⁰⁵ Καθιερώνεται συνταγματικά ένας διττός έλεγχος για τη βελτίωση της ελληνικής δημόσιας διοίκησης και την αντιμετώπιση των φαινομένων της κακοδιοίκησης, της αναποτελεσματικότητας, της χαμηλής παραγωγικότητας και της κακής ποιότητας των υπηρεσιών της.

¹⁰⁶ Πρεβεζάνου Ν. : Ο Συνήγορος του Πολίτη: Η δημοκρατία σε βάθος. Επιλογή και σχολιασμός υποθέσεων. Λειτουργίες και ερμηνείες του νέου θεσμού. Εκδ Παπαζήση, Αθήνα 2000, σελ: 33

¹⁰⁷ Μπέσιλα-Μακρίδη Ε. : Έλεγχος Διοίκησης. Πρώτος Τόμος. Εκδ Σάκκουλα. Β' έκδοση, Αθήνα – Θεσσαλονίκη 2010, σελ: 221

¹⁰⁸ Στην αρμοδιότητά του δεν υπάγονται οι υπουργοί και υφυπουργοί ως προς τις πράξεις που ανάγονται στη διαχείριση της πολιτικής λειτουργίας, τα θρησκευτικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι δικαστικές αρχές, οι στρατιωτικές υπηρεσίες ως προς τα θέματα που αφορούν την εθνική άμυνα και ασφάλεια, η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών, οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών για δραστηριότητες που ανάγονται στην εξωτερική πολιτική ή στις διεθνείς σχέσεις της χώρας, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές ως προς την κύρια λειτουργία τους. Ακόμα δεν επιλαμβάνεται υποθέσεων που αφορούν την κρατική ασφάλεια και θεμάτων που αφορούν την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού των δημοσίων υπηρεσιών. Ο Συνήγορος του Πολίτη δεν επιλαμβάνεται υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον δικαστικής αρχής.

- προσβάλλει, με πράξη ή παράλειψη, δικαίωμα ή συμφέρον προστατευόμενο από το Σύνταγμα και το νόμο,
- αρνείται να εκπληρώσει συγκεκριμένη υποχρέωση που επιβάλλεται από τελεσίδικη δικαστική απόφαση,
- αρνείται να εκπληρώσει συγκεκριμένη υποχρέωση που επιβάλλεται από διάταξη νόμου ή από ατομική διοικητική πράξη,
- ενεργεί ή παραλείπει νόμιμη οφειλόμενη ενέργεια, κατά παράβαση των αρχών της χρηστής διοίκησης και της διαφάνειας ή κατά κατάχρηση εξουσίας¹⁰⁹.

Στελέχωση

Ο Συνήγορος του Πολίτη¹¹⁰ προβλέφθηκε αρχικά να επιλέγεται από το Υπουργικό Συμβούλιο μετά από προηγούμενη γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής. Από το 2001 και μετά αυτός επιλέγεται από την Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής.

Οι Βοηθοί Συνήγοροι, μεταξύ των οποίων και ο αναπληρωτής του Συνηγόρου του Πολίτη, διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης, μετά από πρόταση του Συνηγόρου του Πολίτη. Αναπλήρωση του Συνηγόρου του Πολίτη χωρεί εφόσον αδυνατεί να ασκήσει τα καθήκοντά του για οποιονδήποτε λόγο.¹¹¹

Ερευνητική Διαδικασία

Η διεξαγωγή της έρευνας γίνεται με δύο τρόπους :

- Κατόπιν ενυπόγραφης έγγραφης αναφοράς
- Αυτεπαγγέλτως για υποθέσεις που έχουν προκαλέσει το ιδιαίτερο ενδιαφέρον της κοινής γνώμης.

Στην πρώτη περίπτωση, όταν ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο θίγεται από πράξεις ή παραλείψεις της διοίκησης, μπορεί να υποβάλει αναφορά ζητώντας την παρέμβαση του Σ.τ.Π.. Η αναφορά μπορεί να υποβάλλεται στην Αρχή σε απλό χαρτί ή σε ειδικό έντυπο της Αρχής, το

¹⁰⁹ Άρθρο 3 παρ. 2 του ν. 2477/1997

¹¹⁰ Ως Συνήγορος του Πολίτη και Βοηθοί Συνήγοροι επιλέγονται πρόσωπα εγνωσμένου κύρους, που διαθέτουν υψηλή επιστημονική κατάρτιση και απολαύουν ευρείας κοινωνικής αποδοχής.

¹¹¹ Άρθρο 2 του ν. 2477/1997

οποίο μπορεί να αποστέλλεται στους ενδιαφερόμενους. Η αναφορά μπορεί να αποστέλλεται ταχυδρομικά ή με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.¹¹²

2. Εθνικός Συντονιστής

Η θεσμοθέτηση του Εθνικού Συντονιστή για την καταπολέμηση της διαφθοράς σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο 4152/2013 αποτέλεσε ένα από τα προαπαιτούμενα μέτρα, στο πλαίσιο των μνημονιακών υποχρεώσεων που ανέλαβε η χώρα μας μετά το 2010.

Αποστολή του Εθνικού Συντονιστή υπήρξε η διαμόρφωση Εθνικής Στρατηγικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς σε όλα τα επίπεδα του δημόσιου τομέα (πολιτικό, κυβερνητικό, δικαστικό, διοικητικό), η παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής της, καθώς και ο συντονισμός όλων των εμπλεκόμενων φορέων.¹¹³

Αρμοδιότητες

Ο Εθνικός Συντονιστής¹¹⁴ :

- Καταρτίζει σχέδιο εθνικής στρατηγικής για την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς και της απάτης. Στην κατάρτιση του ως άνω σχεδίου ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται στον τομέα της πρόληψης του φαινομένου της διαφθοράς και της απάτης.
- Εξειδικεύει τη στρατηγική αυτή με μέτρα και δράσεις κατά Υπουργείο και φορέα.
- Επικαιροποιεί την εθνική στρατηγική και τις εξειδικεύσεις της οποτεδήποτε παρίσταται ανάγκη.
- Παρακολουθεί την εφαρμογή του σχεδίου, ελέγχει την τήρησή του και επεμβαίνει στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται αποκλίσεις.
- Συντονίζει όλες τις υπηρεσίες και τους φορείς που εμπλέκονται στην εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής για την καταπολέμηση

¹¹² Πρεβεζάνου Ν. : Ο Συνήγορος του Πολίτη: Η δημοκρατία σε βάθος. Επιλογή και σχολιασμός υποθέσεων. Λειτουργίες και ερμηνείες του νέου θεσμού. Εκδ Παπαζήση, Αθήνα 2000, σελ: 37

¹¹³ Βενετσανοπούλου Γ. Μ. : Κακοδιοίκηση και Διαφθορά στη Δημόσια Διοίκηση. Ελεγκτικοί Μηχανισμοί. Εκδ Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2014, σελ: 158

¹¹⁴ ν. 4152/2013, υποπαράγραφος ΙΓ.2

της διαφθοράς και της απάτης. Προς το σκοπό αυτόν αναλαμβάνει τις αναγκαίες πρωτοβουλίες και ενέργειες για τη διασφάλιση της συνεκτικότητας και της αποτελεσματικότητας της εθνικής στρατηγικής, εξαιρουμένου του συντονισμού των ελεγκτικών σωμάτων, και ορίζεται ως η αρμόδια αρχή για το συντονισμό της καταπολέμησης της απάτης, (AFCOS) σύμφωνα με το άρθρο 325 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατά την έννοια της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ, ΕΥΡΑΤΟΜ) αριθμ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11 ης Σεπτεμβρίου 2013.

- Αξιολογεί την εφαρμογή και την πρόοδο της εθνικής στρατηγικής και των αποτελεσμάτων της και ενημερώνει σχετικά τον Πρωθυπουργό και τη Βουλή.
- Συνεργάζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο με διεθνείς οργανισμούς και όργανα ή/και υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων κρατών για την εκπόνηση, ανάληψη, χρήση, υλοποίηση προγραμμάτων-στρατηγικών σχεδίων για την καταπολέμηση της διαφθοράς και της απάτης.
- Συνάπτει συμβάσεις, συμφωνίες συνεισφοράς ή μνημόνια συνεργασίας με διεθνείς οργανισμούς και όργανα ή/και υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων κρατών, με σκοπό την παροχή ή λήψη τεχνικής βοήθειας στο πεδίο της καταπολέμησης της διαφθοράς και της απάτης

Ο Εθνικός Συντονιστής για την άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων και την εκπλήρωση της αποστολής του, προβαίνει ιδίως στις ακόλουθες ενέργειες:

- Συνεργάζεται με τους Υπουργούς, οι οποίοι αμέσως ή εμμέσως εμπλέκονται, και ανταλλάσσει απόψεις σχετικά με τη διαμόρφωση ολοκληρωμένης πολιτικής για τον εντοπισμό των εστιών διαφθοράς και απάτης, την πρόληψη και την καταστολή της διαφθοράς και της απάτης, και την καλύτερη εφαρμογή του σχετικού σχεδίου, καθώς και το συντονισμό των διαφόρων εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων. Στο πλαίσιο της

συνεργασίας αυτής εισηγείται στους αρμόδιους Υπουργούς νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις.

- Συνεργάζεται με τις Υπηρεσίες και τους φορείς που εμπλέκονται στην καταπολέμηση της διαφθοράς και της απάτης και συντονίζει τη δράση τους σε σχετικά θέματα.
- Μπορεί να ζητεί από τις αρμόδιες διοικητικές υπηρεσίες και τους εμπλεκόμενους φορείς στατιστικά στοιχεία, καθώς και άλλα στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με υποθέσεις διαφθοράς και απάτης και να απευθύνει προς αυτές, τις αναγκαίες για το συντονισμό του έργου τους, συστάσεις.
- Μπορεί να ζητεί από τις αρμόδιες δικαστικές και εισαγγελικές αρχές στατιστικά στοιχεία, καθώς και πληροφορίες για τη δικονομική πορεία των υποθέσεων διαφθοράς και απάτης και να λαμβάνει αντίγραφα βουλευμάτων, δικαστικών αποφάσεων και άλλων πράξεων των δικαστικών και εισαγγελικών αρχών.
- Συνεργάζεται με τους διευθύνοντες τις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές όλων των βαθμών και ανταλλάσσει απόψεις σχετικά με θέματα της αρμοδιότητάς του.
- Μεριμνά για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τους κινδύνους που συνεπάγεται το φαινόμενο της διαφθοράς και της απάτης, για το κοινωνικό σύνολο.
- Εκδίδει γενικές οδηγίες για την ορθή εφαρμογή από τους συντονιζομένους φορείς της εθνικής στρατηγικής κατά της διαφθοράς και της απάτης, καθώς και της σχετικής νομοθεσίας.
- Μπορεί να αίρει συγκρούσεις και να επιλύει ζητήματα επικαλύψεων αρμοδιοτήτων μεταξύ υπηρεσιών ή φορέων που εμπλέκονται στην εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής.
- Εξασφαλίζει με την έκδοση γενικών οδηγιών, συστάσεων και την παρέμβασή του, όπου απαιτείται, την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των υπηρεσιών και των φορέων κατά της διαφθοράς και της απάτης και εν γένει τη διαλειτουργικότητά τους.
- Μπορεί να συγκροτεί ομάδες εργασίας από λειτουργούς και προσωπικό των συντονιζομένων υπηρεσιών ή φορέων για τη μελέτη σχετικών με τις αρμοδιότητές του θεμάτων, τα μέλη των οποίων δεν λαμβάνουν αποζημίωση.

- Μπορεί κατά τη διαδικασία της αξιολόγησης της εφαρμογής της εθνικής στρατηγικής να ορίζει με απόφασή του, ως εμπειρογνώμονες για την υποβοήθηση του έργου του, εν ενεργεία ή συνταξιούχους λειτουργούς ή υπαλλήλους φορέων του στενού ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα. Τα εν λόγω πρόσωπα δεν λαμβάνουν αποζημίωση για τις υπηρεσίες που παρέχουν.

Στελέχωση

Ως Εθνικός Συντονιστής επιλέγεται πρόσωπο εγνωσμένου κύρους και ευρύτερης αποδοχής, που διορίζεται με απόφαση Πρωθυπουργού για πενταετή θητεία, με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση. Υπάρχει δυνατότητα ανανέωσης της θητείας του για μια ακόμη πενταετία. Μπορεί όμως και να παυθεί από τα καθήκοντά του για ανεπάρκεια άσκησής τους για οποιονδήποτε λόγο, ή για αδυναμία άσκησής τους λόγω νόσου, με απόφαση του Πρωθυπουργού. Επιτρέπεται η κάλυψη της θέσης, αντί διορισμού, με ανάθεση καθηκόντων σε δημόσιο υπάλληλο ή λειτουργό. Πρέπει να σημειωθεί ότι κατά τη διάρκεια της θητείας του, αναστέλλεται η άσκηση οποιασδήποτε άλλης επαγγελματικής του δραστηριότητας.¹¹⁵

Ο Εθνικός Συντονιστής προκειμένου να ανταποκριθεί στα καθήκοντά του υποστηρίζεται από α) τη Συντονιστική Επιτροπή¹¹⁶ για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς και β) το Συμβουλευτικό Σώμα.¹¹⁷

¹¹⁵ Βενετσανοπούλου Γ. Μ. : Κακοδιοίκηση και Διαφθορά στη Δημόσια Διοίκηση. Ελεγκτικοί Μηχανισμοί. Εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2014, σελ: 158

¹¹⁶ Η Συντονιστική Επιτροπή αποτελείται από:

1. Τον Εθνικό Συντονιστή
2. Τον Γενικό Γραμματέα Δημοσιονομικής Πολιτικής
3. Τον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων
4. Τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
5. Τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων
6. Τον Γενικό Γραμματέα Διαρθρωτικών Ταμείων και Ε.Σ.Π.Α.
7. Τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης
8. Τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
9. Ένα μέλος της Επιτροπής του άρθρου 225 του ν. 4281/2014 (Α' 160) αποκλειστικής απασχόλησης
10. Τον προϊστάμενο της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης

3. Γενική Γραμματεία κατά της Διαφθοράς

Τον Μάρτιο του 2015 καταργήθηκε ο θεσμός του Εθνικού Συντονιστή και τη θέση του πήρε η Γενική Γραμματεία κατά της Διαφθοράς. Η Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (ΓΕ.Γ.ΚΑ.Δ.) συστάθηκε με το άρθρο 6 του νόμου 4320/2015 (ΦΕΚ Α' 29/19.3.2015) και αποτελεί δημόσια υπηρεσία που αρχικά υπήχθη σε αρμόδιο Υπουργό Επικρατείας, ενώ πλέον υπάγεται στον Αναπληρωτή Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Οι αρμοδιότητες της ΓΕ.Γ.ΚΑ.Δ.¹¹⁸ αναφέρονται στη διασφάλιση της συνεκτικότητας και της αποτελεσματικότητας της εθνικής στρατηγικής κατά της διαφθοράς, με ιδιαίτερη έμφαση στον συντονισμό των ελεγκτικών σωμάτων και την αποτελεσματικότητα των ενεργειών τους καθώς και στην παροχή σχετικών οδηγιών και συστάσεων.

Αρμοδιότητες¹¹⁹

- Ορίζεται ως η αρμόδια αρχή για το συντονισμό της καταπολέμησης της απάτης (AFCOS) σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ, ΕΥΡΑΤΟΜ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Σεπτεμβρίου 2013 (ΕΕ L248).

11. Τον Συνήγορο του Πολίτη

12. Τον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης

13. Τον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος

14. Τον Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς

15. Τον Ειδικό Γραμματέα του Σ.Δ.Ο.Ε.

16. Τον Διευθυντή της Οικονομικής Αστυνομίας

17. Τον Διευθυντή Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας

Της Συντονιστικής Επιτροπής προεδρεύει ο Εθνικός Συντονιστής.

¹¹⁷ Ο Εθνικός Συντονιστής και η Συντονιστική Επιτροπή υποστηρίζεται από Συμβουλευτικό Σώμα, ο αριθμός των μελών του οποίου δεν υπερβαίνει τα εννέα (9). Για την πλήρωση αυτών των θέσεων ορίζονται πρόσωπα με ειδικές γνώσεις και εμπειρία στην καταπολέμηση της διαφθοράς και της απάτης ή στη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης, όπως καθηγητές Πανεπιστημίων και ειδικοί επιστήμονες με συναφές γνωστικό αντικείμενο, δικαστικοί λειτουργοί, πρόσωπα που διαθέτουν εμπειρία σε συναφή θέματα ή εκπρόσωποι ημεδαπών ή αλλοδαπών φορέων που ασχολούνται με την καταπολέμηση της διαφθοράς ή της απάτης

¹¹⁸ Στη Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς λειτουργούν τα εξής γραφεία: α) Γραφείο Συντονισμού δράσης και επιχειρησιακού σχεδιασμού του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.), β) Γραφείο Συντονισμού δράσης και επιχειρησιακού σχεδιασμού της Διεύθυνσης Οικονομικής Αστυνομίας, γ) Γραφείο Συντονισμού δράσης και επιχειρησιακού σχεδιασμού των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου των Υπουργείων, και δ) Γραφείο Συντονισμού δράσης και επιχειρησιακού σχεδιασμού του Σ.Ε.Υ.Υ.Π.

¹¹⁹ Παραγ. 1 άρθρο 7 του ν. 4320/2015

- Συνεργάζεται με διεθνείς οργανισμούς, όργανα και υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων κρατών για την εκπόνηση, ανάληψη, χρήση, υλοποίηση προγραμμάτων - στρατηγικών σχεδίων, την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τη λήψη τεχνικής βοήθειας για την καταπολέμηση της διαφθοράς και της απάτης.
- Αίρει συγκρούσεις και επιλύει ζητήματα επικαλύψεων αρμοδιοτήτων μεταξύ υπηρεσιών ή φορέων που εμπλέκονται στην καταπολέμηση της διαφθοράς, προτείνοντας τις σχετικές λύσεις για την αποτελεσματική επίλυσή τους.
- Δέχεται καταγγελίες επί υποθέσεων διαφθοράς στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα και καταγγελίες για υποθέσεις παρατυπιών, υπόνοιας απάτης και απάτης στα συγχρηματοδοτούμενα, διακρατικά και λοιπά προγράμματα, με την ιδιότητά της ως Αρμόδιας Αρχής (AFCOS), σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρούσας.
- Προτείνει, επεξεργάζεται και σχεδιάζει δράσεις συγχρηματοδοτούμενων, διακρατικών και λοιπών προγραμμάτων, στα οποία συμμετέχει η Γενική Γραμματεία ή οι εποπτευόμενοι από αυτήν φορείς.

Σύμφωνα με το ΦΕΚ Β' 711/17.3.2016 συνιστάται Επιτροπή με αντικείμενο την εκπόνηση και παρακολούθηση της εφαρμογής του Σχεδίου Καταπολέμησης της Διαφθοράς. Στην Επιτροπή μετέχουν:

- α) ο Αναπληρωτής Υπουργός Δικαιοσύνης ως Πρόεδρος,
- β) ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών
- γ) ο Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό,
- δ) ο Υφυπουργός Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης,
- ε) ο Γενικός Γραμματέας στη Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού,
- στ) ο Γενικός Γραμματέας στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης,
- ζ) ο Γενικός Γραμματέας για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς.

Η Επιτροπή συγκαλείται από τον Πρόεδρο, ο οποίος καθορίζει και την ημερήσια διάταξη. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής μπορεί να καλούνται να συμμετάσχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου και άλλοι Υπουργοί, Αναπληρωτές Υπουργοί, Υφυπουργοί, διοικητές Τραπεζών ή άλλων νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα, δημόσιοι λειτουργοί ή υπάλληλοι του δημόσιου τομέα γενικά, εμπειρογνώμονες και ιδιώτες, ανάλογα με το αντικείμενο των συζητήσεων.

Οι αρμόδιοι φορείς και υπηρεσίες έχουν υποχρέωση να παρέχουν στην Επιτροπή κάθε πληροφορία και στοιχείο, που τους ζητείται (αρ. 25 παρ. 5 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005)

4. Αξιολόγηση

Συνήγορος του Πολίτη

Ο Σ.τ.Π είναι μια μορφή εξωτερικού ελέγχου της διοίκησης η οποία βρίσκεται ανάμεσα στη δημόσια διοίκηση και στους πολίτες και διαμεσολαβεί με κάθε τρόπο για την προστασία των δικαιωμάτων τους, την τήρηση της νομιμότητας και την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης.

Από την ανωτέρω ανάλυση προκύπτει ότι ο ρόλος του Σ.τ.Π. είναι καθαρά διαμεσολαβητικός δίχως κυρωτικές ή κανονιστικές αρμοδιότητες με αποτέλεσμα τη μη δεσμευτικότητα των προτάσεων που διατυπώνει προς τη διοίκηση οι οποίες έχουν τη μορφή συστάσεων με συμβουλευτικό – γνωμοδοτικό χαρακτήρα, δηλαδή προτείνει λύσεις, αλλά δεν εκδίδει εκτελεστές πράξεις.¹²⁰

Ο Σ.τ.Π συνιστά μια ενδιάμεση ή ιδιάζουσα περίπτωση, εφόσον οι πράξεις του δεν έχουν κυρωτική παρά μόνο συμβολική ισχύ (της πειθούς) στη Διοίκηση, ενώ δεν υπόκεινται στον έλεγχο από μέρους των δικαστηρίων, ακριβώς εξ αυτού του λόγου (δεν είναι εκτελεστές).¹²¹ Άρα, θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι λειτουργεί ως ένας μηχανισμός δημόσιας λογοδοσίας της διοίκησης, καθώς εξαναγκάζει τη διοίκηση να λογοδοτήσει για την πράξη ή παράλειψή της η οποία έχει δημιουργήσει την ανακύπτουσα διαφορά ανάμεσα στις αρμόδιες υπηρεσίες και στον πολίτη.

Το κύρος του απορρέει από την κατοχύρωσή του στο Σύνταγμα μετά την αναθεώρηση του 2001 ως ανεξάρτητης αρχής. Η ανεξαρτησία του ως θεσμού έχει ως αποτέλεσμα την ευρεία αποδοχή του από το κοινό.¹²²

¹²⁰ Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων Σ.τ.Π

¹²¹ Μακρυδημήτρης Α. και Πραβίτα Μ. - Η. : Δημόσια Διοίκηση : Στοιχεία Διοικητικής Οργάνωσης. Ε' Έκδοση. Εκδ Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2012, σελ: 596

¹²² Το 2014 ο αριθμός των αναφορών που κατατέθηκαν στον Συνήγορο ήταν 16.339 ενώ το 2015 μειώθηκε σε 11.502. Κατά την διάρκεια της κρίσης παρατηρήθηκε απότομη αύξηση των αναφορών, πλέον όμως διαπιστώνεται μια κάμψη. Αυτό συμβαίνει γιατί το ενδιαφέρον των πολιτών μετατοπίζεται στα πάγια ζητήματα της καθημερινότητας, τα οποία ασφαλώς εντάθηκαν λόγω της παρατενόμενης κρίσης. Θεματικά, οι αναφορές εστιάζονται και πάλι σε προβλήματα και ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας της Διοίκησης, σε συνδυασμό με την έλλειψη εμπιστοσύνης προς το κράτος και τις υπηρεσίες του.

Κάποιες από τις υποθέσεις που αναγράφονται στην Ετήσια Έκθεση του 2015 είναι οι εξής : όψεις ανθρωπιστικής κρίσης και ευάλωτες ομάδες, προσφυγικό ζήτημα και μετανάστευση, κοινωνική ασφάλιση και αλληλεγγύη, εργασία, περιβάλλον και υποδομές, οικονομικές συναλλαγές κράτους – πολιτών, εκπαίδευση και εκδοχές κακοδιοίκησης. Επιπλέον, άπτονται αυτού ειδικές αρμοδιότητες οι οποίες έχουν σχέση με : την καταπολέμηση των διακρίσεων, το φύλο και τις εργασιακές σχέσεις, την πρόληψη βασανιστηρίων και κακομεταχείρισης¹²³ και την προαγωγή των δικαιωμάτων του παιδιού¹²⁴.

Επίσης, ο Σ.τ.Π. μπορεί να προκαλέσει με έγγραφό του την πειθαρχική δίωξη του υπαίτιου λειτουργού ή υπαλλήλου ή να προτείνει τη λήψη μέτρων εάν ο υπαίτιος δεν υπόκειται σε πειθαρχικό έλεγχο.¹²⁵

Εθνικός Συντονιστής και Γενική Γραμματεία κατά της Διαφθοράς

Στα περισσότερα Υπουργεία συστάθηκαν Ομάδες Εργασίας με σκοπό την ανίχνευση και υποτύπωση των φαινομένων της διαφθοράς. Στόχος του Εθνικού Συντονιστή ήταν η καταγραφή λειτουργιών και διαδικασιών που σχετίζονται με τους εκάστοτε τομείς «υψηλού κινδύνου», η ανίχνευση των κινδύνων διαφθοράς αλλά και η καταγραφή των διαφορετικών τύπων αυτής.

Επιπλέον, υπάρχει πρόβλεψη αξιολόγησης της σπουδαιότητας του σχετικού κινδύνου, υπολογίζοντας την πιθανότητα εμφάνισής του αλλά και το μέγεθος των συνεπειών του. Οι Ομάδες Εργασίας του σύμφωνα

¹²³ Το Προαιρετικό Πρωτόκολλο της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Μορφών σκληρής, Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας αποτελεί μια διεθνή συνθήκη για τα ανθρώπινα δικαιώματα, η οποία υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών το 2002. Η εξάλειψη τέτοιων θεμάτων υπήρξε κοινός ζητούμενο των κρατών μελών της διεθνούς κοινότητας. Οι προσπάθειες για την καταπολέμηση της κακομεταχείρισης των ανθρώπων που στερούνται της ελευθερίας τους, και ως εκ τούτου η θέση τους είναι ιδιαίτερα ευάλωτη, θα πρέπει να εστιάζονται στην πρόληψη. Η Ελλάδα κύρωσε με τον ν. 4228/2014 το ανωτέρω Προαιρετικό Πρωτόκολλο, καθιστώντας τη συγκεκριμένη Σύμβαση εσωτερικό δίκαιο της χώρας με αυξημένη τυπική ισχύ. Με το δεύτερο άρθρο του νόμου αυτού ο Συνήγορος ορίστηκε ως «Εθνικός Μηχανισμός Πρόληψης των Βασανιστηρίων».

¹²⁴ Οι ενέργειες για την προαγωγή των δικαιωμάτων του παιδιού αποτέλεσαν από το 2003, που ο Συνήγορος του Πολίτη ανέλαβε και την ειδική αρμοδιότητα προστασίας των δικαιωμάτων του παιδιού («Συνήγορος του Παιδιού»), ένα πεδίο ιδιαίτερου ενδιαφέροντος και πολύπλευρης δραστηριοποίησης της Αρχής.

¹²⁵ Πρεβεζάνου Ν. : Ο Συνήγορος του Πολίτη: Η δημοκρατία σε βάθος. Επιλογή και σχολιασμός υποθέσεων. Λειτουργίες και ερμηνείες του νέου θεσμού. Εκδ Παπαζήση, Αθήνα 2000, σελ: 40-41

με τα όσα ορίστηκαν, θα κατέγραφαν τις υπάρχουσες δικλίδες ασφαλείας για την προστασία από σχετικούς κινδύνους, θα εξέταζαν πιθανά μέτρα πρόληψης και αποκάλυψης των περιπτώσεων διαφθοράς και θα κατέγραφαν τους μηχανισμούς που διαθέτει ο εκάστοτε φορέας και Υπουργείο.

Ο Εθνικός Συντονιστής καταργήθηκε για να αντικατασταθεί με τη «Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς», η οποία όμως στερείται της απαιτούμενης ανεξαρτησίας, αφού βρίσκεται στον πυρήνα των κυβερνητικών δομών.

Τέλος, το σημαντικότερο όμως είναι ότι, ενώ ο Εθνικός Συντονιστής είχε ουσιαστικά προληπτικό ρόλο, προσπαθώντας να “εξοντώσει” την διαφθορά κλείνοντας πχ. παραθυράκια που υπήρχαν στην νομοθεσία, η νέα Γ.Γ. προβλέφθηκε να έχει αποκλειστικά ελεγκτικό ρόλο.¹²⁶

¹²⁶ Στέφανος Γκίκας, Άρθρο Διαθέσιμο στο: <http://www.corfupress.com>

Συμπεράσματα – Προτάσεις

Γενικότερα, έλεγχος και αξιολόγηση αποτελούν ασφαλιστικές δικλείδες του εξορθολογισμού διότι εξαναγκάζουν τη διοίκηση να εντοπίσει αδυναμίες, σφάλματα και να παρέμβει για τη διόρθωσή τους. Αντίθετα, ένας μηχανισμός που δεν ενσωματώνει τέτοιες απαιτήσεις έχει περιορισμένη διορθωτική ικανότητα, ενώ υποθάλπει συγχύσεις ευθυνών και αποθαρρύνει ή ακυρώνει την έννοια της υπευθυνότητας. Εμφανίζεται ως αυτοσκοπός και λειτουργεί εσωστρεφώς, ενώ αποκρούει και αδρανοποιεί τις διαδικασίες καθιέρωσης διαφάνειας.¹²⁷ Κατά αυτόν τον τρόπο κρίνεται αναγκαία η περαιτέρω οργάνωση της Δημόσιας Διοίκησης με στόχο την αποτελεσματικότερη λειτουργία των Ελεγκτικών Σωμάτων και Υπηρεσιών.

Αρχικά, διαπιστώθηκε ότι το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. έχει γενική καθ' ύλη αρμοδιότητα στις υποθέσεις ενώ τα λοιπά όργανα της διοίκησης επικεντρώνουν την ελεγκτική τους δράση σε συγκεκριμένους τομείς της δημόσιας διοίκησης, με τον Γ.Ε.Δ.Δ. να έχει συντονιστικό ρόλο μέσω του Σ.Ο.Ε.Ε..

Αντίθετα, το κύρος του Σ.τ.Π. ως ελεγκτικού μηχανισμού αποτυπώνεται με την αναγνώρισή του ως Ανεξάρτητης Αρχής από το Σύνταγμα. Δεν τελεί σε καμία ιεραρχική σχέση με τα άλλα όργανα του κράτους μιας και περιβάλλεται από προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία. Όμως, ο ρόλος του είναι διαμεσολαβητικός μεταξύ δημόσιας διοίκησης και πολιτών με αποτέλεσμα πολλές φορές η δημόσια διοίκηση να μην εναρμονίζεται με τις προτάσεις του Σ.τ.Π..

Περαιτέρω, η ίδρυση της Γενικής Γραμματείας κατά της Διαφθοράς δεν επέφερε κάποια ουσιαστική τομή στο ελεγκτικό έργο καθώς πρόκειται ουσιαστικά περί συντονισμού των ελεγκτικών σωμάτων. Συναφές, έργο επιτελούν ο Γ.Ε.Δ.Δ., το Σ.Ο.Ε.Ε. και το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.. Σε αυτό το σημείο διατυπώνεται η εξής απορία: γιατί κάθε νομοθετική ρύθμιση έχει ως στόχο τον συντονισμό; Για παράδειγμα, το Σ.Ο.Ε.Ε. συντονίζει και ελέγχει τους ελεγκτές. Κάτι τέτοιο επιφέρει σύγχυση: ποιος ελέγχει και συντονίζει ποιον; Οι ελεγκτές ελέγχονται από τους ελεγκτές; Πώς συντονίζονται; Ιεραρχική σχέση μεταξύ των σωμάτων δεν υπάρχει κάνοντας την διαδικασία του ελέγχου δυσχερέστερη όταν εμπλέκονται περισσότερα Σώματα Ελέγχου. Στο Σ.Ο.Ε.Ε., άλλωστε, μετέχουν και ο

¹²⁷ Σπανού Κ. : Το Πρόβλημα της δημόσιας διοίκησης: Μια πρώτη προσέγγιση. Εκδ. IOBE, Αθήνα 1996, σελ: 57

ειδικός γραμματέας και οι προϊστάμενοι επιθεωρητές του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.. Ο συντονισμός περιπλέκεται δε από την στιγμή που διαμέσου της Γ.Ε.Γ.ΚΑ.Δ. αναμειγνύονται στις διαδικασίες και άτομα από τον πολιτικό χώρο αφήνοντας πολλά ερωτηματικά για την αποτελεσματικότητα του ελέγχου.

Επιπλέον, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της Ετήσιας Έκθεσης του Γ.Ε.Δ.Δ., αλλά και των προηγούμενων εκθέσεων του Γ.Ε.Δ.Δ., έναν «προνομιακό» χώρο εμφάνισης φαινομένων κακοδιοίκησης και μη τήρησης των νόμιμων διαδικασιών, τα οποία οδηγούν νομοτελειακά σε φαινόμενα διαφθοράς αποτελούν οι ΟΤΑ. Κύριο χαρακτηριστικό τους αποτελεί η επικράτηση της βούλησης του επικεφαλής Δημάρχου ή Περιφερειάρχη, ο οποίος, λόγω ελλείψεως αντιστάσεως εκ μέρους της μειοψηφίας στις πλείστες των περιπτώσεων, εκλαμβάνει το αιρετό της ιδιότητάς του ως δυνατότητα υπέρβασης ή καταχρηστικής άσκησης των κατά νόμον αρμοδιοτήτων του, υπό το πρόσχημα της ικανοποίησης μιας ιδιάζουσας έννοιας του τοπικού συμφέροντος.

Οι διαδικασίες ελέγχου πρέπει συνεπώς να ενισχυθούν, στο πνεύμα καθιέρωσης διαφάνειας και δημοκρατικού ελέγχου και ανάπτυξης της υπευθυνότητας, του πνεύματος πρωτοβουλίας και της ευελιξίας.

Το 2013 έγινε μια πρώτη προσπάθεια για την αναδιοργάνωση των ελεγκτικών σωμάτων η οποία όμως δεν τελεσφόρησε. Για την ακρίβεια προβλεπόταν η σύσταση ανεξάρτητης αρχής με την επωνυμία «Αρχή Επιθεώρησης-Ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης (Α.Ε.Ε.Δ.Δ.)», η οποία θα προέκυπτε από τη συγχώνευση του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Ε.Δ.Δ.) και του Σώματος Επιθεωρητών – Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.). Ειδικότερα, αναφερόταν ότι : *Η σύσταση της αρχής αποσκοπεί στη διασφάλιση της εύρυθμης και αποδοτικής λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, μέσα από τον έλεγχο και τον εντοπισμό των φαινομένων διαφθοράς, μη τήρησης της νομιμότητας, κακοδιοίκησης και αδιαφανών διαδικασιών. Στο πλαίσιο αυτό, το προτεινόμενο σχέδιο αναδιάρθρωσης των ελεγκτικών μηχανισμών, που δημιουργήθηκαν με πρωτοβουλία του Υ.ΔΙ.Μ.Η.Δ., ήτοι του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και του Σώματος Επιθεωρητών-ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, στοχεύει αφενός μεν να διατηρήσει και να αναπτύξει περαιτέρω τα θετικά χαρακτηριστικά των δυο θεσμών, όπως αυτά αναδείχθηκαν από τη μέχρι σήμερα λειτουργία τους, αφετέρου δε να*

αντιμετωπίσει τις υφιστάμενες αδυναμίες τους, ώστε να τους καταστήσει πιο αποτελεσματικούς και αποδοτικούς.¹²⁸

Παρότι δεν εφαρμόστηκε ήταν ένα καλό σημείο εκκίνησης για περαιτέρω ρυθμίσεις. Σε συνέχεια του παραπάνω σχεδίου νόμου θα πρότεινα την σύσταση ανεξάρτητης αρχής της Δημόσιας Διοίκησης η οποία θα προκύπτει από τη συγχώνευση του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και όλων των Σωμάτων Επιθεώρησης και Ελέγχου. Αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα την εξάλειψη των αλληλοεπικαλύψεων μεταξύ Σωμάτων, τη μείωση του χρόνου του ελέγχου, ως θεσμός θα είχε δε μεγαλύτερο κύρος και δυναμική όσον αφορά την εφαρμογή των αποφάσεών του.

Επιπλέον, θα ήταν εύλογο η Αρχή αυτή να συνεργάζεται με τον Σ.τ.Π. ώστε οι αποφάσεις να χαρακτηρίζονται περισσότερο δημοκρατικές και διαφανείς. Ο Σ.τ.Π. πέρα από το διαμεσολαβητικό του χαρακτήρα θα μπορούσε να κατευθύνει την δράση της Αρχής για να καταπολεμηθούν περιπτώσεις διαφθοράς και οι ελεγκτές να μην περιθωριοποιούν τις προτάσεις του.

Παράλληλα, στην έδρα κάθε περιφέρειας θα ήταν σκόπιμο να συσταθούν Γραφεία της Αρχής με κατάλληλα καταρτισμένους ελεγκτές για αμεσότερο και εντατικότερο έλεγχο, τα οποία θα λειτουργούσαν σύμφωνα με τις υποδείξεις της Αρχής.

Πάντως, το προτεινόμενο σχέδιο νόμου όριζε ότι η Αρχή Επιθεώρησης - Ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης θα είχε ως αποστολή:

- τη διασφάλιση της εύρυθμης, αποτελεσματικής και αποδοτικής λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης και του ευρύτερου δημόσιου τομέα,
- τον εντοπισμό φαινομένων διαφθοράς, μη τήρησης της νομιμότητας, κακοδιοίκησης, αδιαφανών διαδικασιών, αναποτελεσματικότητας, χαμηλής παραγωγικότητας και ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών,
- τον συντονισμό και την παρακολούθηση του έργου καθώς και την αξιολόγηση της δράσης τους.

Στο πεδίο δράσης της Αρχής θα ενέπιπταν οι φορείς: α) του Δημοσίου, β) των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου

¹²⁸ Διαθέσιμο στο <http://www.opengov.gr>

βαθμού, καθώς και των επιχειρήσεών τους, γ) των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και δ) των κρατικών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου ή δημόσιων επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος.

Εξέχουσα θέση στην Αρχή θα είχε ο Γ.Ε.Δ.Δ. με συντονιστικό ρόλο αλλά και δυνατότητα ένορκης διοικητικής εξέτασης. Οι αρμοδιότητες του Γ.Ε.Δ.Δ. θα ήταν ίδιες με μόνη διαφορά ότι θα ήταν και ιεραρχικά προϊστάμενος.

Για την ως άνω Αρχή προβλεπόταν πενταμελές Υπηρεσιακό Συμβούλιο και τριμελές Πειθαρχικό Συμβούλιο για το πάσης φύσεως προσωπικό της.

Γενικότερα, μια συστηματική προσπάθεια αντιμετώπισης του προβλήματος της διαφθοράς και της κακοδιοίκησης απαιτεί τη διαμόρφωση ολοκληρωμένης δημόσιας πολιτικής, η οποία θα βασίζεται στις διεθνείς συμβάσεις. Η δημόσια αυτή πολιτική είναι σημαντικό να μεριμνά τόσο για στην πρόληψη, όσο και στην καταπολέμηση των φαινομένων, μέσω συνεκτικών δράσεων : πρόληψη των αιτιών της διαφθοράς και της κακοδιοίκησης, εντοπισμό υφιστάμενων εστιών διαφθοράς και κακοδιοίκησης με σκοπό την εξάλειψη αυτών, ποινική δίωξη και επιβολή κυρώσεων, αλλά και ισχυροί μηχανισμοί εσωτερικού ελέγχου.

Βιβλιογραφία

Βενετσανοπούλου Γ. Μ. : Κακοδιοίκηση και Διαφθορά στη Δημόσια Διοίκηση. Ελεγκτικοί Μηχανισμοί. Εκδ Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2014

Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, Εγχειρίδιο Ελέγχου για τα Ελεγκτικά Σώματα και τις Υπηρεσίες Επιθεώρησης και Ελέγχου, ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., Ε.Π. «Πολιτεία», Αθήνα 2007

Δαγτόγλου Π. Δ. : Γενικό Διοικητικό Δίκαιο. Έκδοση έβδομη αναθεωρημένη. Εκδ Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2015

Κατσάγγελου Ε. : Συγκριτική εξέταση ελεγκτικής διαδικασίας (θεσμικό πλαίσιο, πρακτική) των Σωμάτων Επιθεώρησης και Ελέγχου της ελληνικής δημόσιας διοίκησης. Ανάδειξη προβλημάτων και καλών πρακτικών. Προτάσεις για βελτίωση του ελεγκτικού έργου. Διπλωματική Εργασία Ε.Σ.Δ.Δ.Α., Αθήνα 2014

Μακρυδημήτρης Α. : OMBUDSMAN : Ο Έλεγχος της Κακοδιοίκησης στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Εκδ Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα - Κομοτηνή 1996

Μακρυδημήτρης Α. και Πραβίτα Μ. - Η. : Δημόσια Διοίκηση : Στοιχεία Διοικητικής Οργάνωσης. Ε' Έκδοση. Εκδ Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2012

Μπέσιλα - Μακρίδη, Ε. : Έλεγχος Διοίκησης - Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, Εκδ Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2002

Μπέσιλα - Μακρίδη Ε. : Έλεγχος Διοίκησης. Συντονιστικό Όργανο Επιθεώρησης και Ελέγχου, Τόμος Β', Δεύτερη Έκδοση. Εκδ Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2010

Ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης & η Προστασία του Περιβάλλοντος. Εισήγηση στην Ημερίδα του Συλλόγου Προστασίας Περιβάλλοντος Αττικής <<Η Προστασία>>

Πρεβεζάνου Ν. : Ο Συνήγορος του Πολίτη: Η δημοκρατία σε βάθος. Επιλογή και σχολιασμός υποθέσεων. Λειτουργίες και ερμηνείες του νέου θεσμού. Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 200

Σπανού Κ. Το Πρόβλημα της δημόσιας διοίκησης: Μια πρώτη προσέγγιση. Εκδ. ΙΟΒΕ, Αθήνα 1996

Σπηλιωτόπουλος Ε. και Μακρυδημήτρης Α. : Η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα. Εκδ Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα - Κομοτηνή 2001

Φυτράκης Ε. : Τα Ελεγκτικά Σώματα της Διοίκησης, Θεωρία – Νομοθεσία - Νομολογία, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2010

Πηγές

Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης , Ετήσια Έκθεση 2014

Συνήγορος του Πολίτη, Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων 2015

Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, Ετήσια Έκθεση 2014

Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας, Ετήσια Έκθεση 2012

Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών, 2014

Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας, Ετήσια Έκθεση 2014

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας Σώμα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας & Μεταλλείων, Συνοπτική Παρουσίαση του Έργου του Σώματος 2015

Νομοθεσία

ν. 1418/1984

ν. 2343/1995

ν. 2477/1997

v. 2671/1998
v. 2639/1998
v. 2676/1999
v. 2920/2001
v. 3051/2002
v. 3074/2002
v. 3090/2002
v. 3094/2003
v. 3296/2004
v. 3345/2005
v. 3448/2006
v. 3613/2007
v. 3801/2009
v. 3842/2010
v. 3846/2010
v. 4057/2012
v. 4152/2013
v. 4320/2015

Διαδικτυακές Τοποθεσίες

www.corfupress.com
www.gedd.gr
www.hellenicparliament.gr
www.opengov.gr
www.seedd.gr
www.seyyp.gr
www.ypeka.gr
www.yme.gr